RINA
Система за управление на качеството ISO 9001:2008

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ОБЩИНА КАСПИЧАН

КМЕТ
телефон: +359 +05351 / 74 74
факс: +359 +05327 / 74 70
E-mail: obshtina@kaspichan.org

REPUBLIC OF BULGARIA
MUNICIPALITY OF KASPICHAN

Mayor's
Phone: +359 +05351 / 74 74
Fax: +359 +05327 / 74 70
E-mail: obshtina@kaspichan.org

ОБЩИНСКИ СЪВЕТ
к. кор. 9900 Каспичан
ВОС 227
17.07.2017

ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ
НА ОБЩИНСКИ СЪВЕТ
КАСПИЧАН

ПРЕДЛОЖЕНИЕ

ОТ МИЛЕНА НИКОЛОВА НЕДЕВА - КМЕТ НА ОБЩИНА КАСПИЧАН

ОТНОСНО: Приемане на Общинска стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в община Каспичан /2017-2019/

УВАЖАЕМА Г-ЖО ПРЕДСЕДАТЕЛ,
ДАМИ И ГОСПОДА ОБЩИНСКИ СЪВЕТНИЦИ,

В изпълнение на нормативните изисквания по чл. 197, ал. 1 от Закона за предучилищното и училищното образование е необходимо Общински съвет Каспичан да приеме Общинска стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в община Каспичан /2017-2019/. Стратегията е разработена на база приетата Областна стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в област Шумен и на основание прието решение № 400 по Протокол № 30 от 27.04.2017г. на Общински съвет Каспичан относно „Анализ на потребностите от подкрепа за личностно развитие на децата и учениците от Община Каспичан". Стратегията обхваща 2-годишен период.
С оглед на изложеното предлагам на Общински съвет – Каспичан, да вземе следното

РЕШЕНИЕ:

На основание чл.21, ал.1, т.12 от Закона за местното самоуправление и местната администрация, във връзка с чл. 197, ал. 1 от Закона за предучилищното и училищното образование, Общински съвет – Каспичан приема Общинска стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в община Каспичан /2017-2019/.

МИЛЕНА НЕДЕВА
КМЕТ НА ОБЩИНА КАСПИЧАН

Съгласувал
Радостина Механджийска
Юрисконсулт на община Каспичан

Изготвил
Искра Радева
Гл. специалист ОКС

УТВЪРДИЛ:
Милена Недева
Кмет на Община Каспичан

ОБЩИНСКА СТРАТЕГИЯ ЗА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В ОБЩИНА КАСПИЧАН (2017-2019 г.)

ПРИЕТА ОТ ОБЩИНСКИ СЪВЕТ КАСПИЧАН

Протокол № ...../..... 2017г.

СЪДЪРЖАНИЕ

I. ВЪВЕДЕНИЕ 3
II. АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА ПОТРЕБНОСТИТЕ ОТ ПОДКРЕПА НА ЛИЧНОСТНОТО РАЗВИТИЕ 4
III. СТРАТЕГИЧЕСКИ И ОПЕРАТИВНИ ЦЕЛИ 28
IV. СИСТЕМА ЗА ОЦЕНКА. ИНДИКАТОРИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ 39
V. ФИНАНСОВ РЕСУРС 41
VI. ПОПУЛЯРИЗИРАНЕ НА СТРАТЕГИЯТА 41
VII. ЗАКЛЮЧЕНИЕ 41

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Общинска стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в община Каспичан /2017-2019/ е разработена на основание чл. 197, ал. 1 от Закона за предучилищното и училищното образование.

Общинската стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците се основава на Областната стратегия за област Шумен и обхваща периода от 2017 до 2018 година включително.

ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ, ЗАЛЕГНАЛИ В ЗАКОНА ЗА ПРЕДУЧИЛИЩНОТО И УЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

Според Закона за предучилищното и училищното образование, образованието като процес на обучение, възпитание и социализация е национален приоритет и се развива в съответствие със следните принципи:

1. Единна държавна образователна политика за осигуряване правото на предучилищно и училищно образование;

2. Ориентираност към интереса и към мотивацията на детето и на ученика, към възрастовите и социалните промени в живота му, както и към способността му да прилага усвоените компетентности на практика;

3. Равен достъп до качествено образование и приобщаване на всяко дете и на всеки ученик;

4. Равнопоставеност и недопускане на дискриминация при провеждане на предучилищното и училищното образование;

5. Запазване и развитие на българската образователна традиция;

6. Хуманитъм и толерантност;

7. Съхраняване на културното многообразие и приобщаване чрез българския език;

8. Иновативност и ефективност в педагогическите практики и в организацията на образователния процес въз основа на научна обоснованост и прогнозиране на резултатите от иновациите;

9. Прозрачност на управлението и предвидимост на развитието на предучилищното и училищното образование;

10. Автономия за провеждане на образователни политики, самоуправление и децентрализация;

11. Ангажираност на държавата, общините и юридическите лица с нестопанска цел, работодателите, родителите и други заинтересовани страни и диалог между тях по въпросите на образованието.

Законът за предучилищното и училищното образованиевнася ново качество в нашето образование като регламентира приобщаващото образование като неизменна част от правото на образование.

Приобщаващото образование е процес на осъзнаване, приемане и подкрепа на индивидуалността на всяко дете или ученик и на разнообразието от потребности на всички деца и ученици чрез активиране и включване на ресурси, насочени към премахване на пречките пред ученето и научаването и към създаване на възможности за развитие и участие на децата и учениците във всички аспекти на живота на общността.

Приобщаващото образование се реализира в съответствие със следните принципи:

1. Гарантиране на правото на всяко дете и ученик на достъп до детска градина или училище най-близо до неговото местоживеене и на правото му на качествено образование;

2. Гарантиране на достъпа на всяко дете или ученик до подкрепа за личностно развитие в зависимост от неговите индивидуални потребности с оглед възможността за възникване на

затруднения в процеса на ученето и приобщаването и на необходимостта от подходяща подкрепа;

3. Прилагане на диференцирани педагогически подходи, ориентирани към интересите и стимулиращи мотивацията на детето и на ученика, съобразени с възрастовите и социалните промени в живота му и адаптирани към способността му да прилага усвоените компетентности на практика;

4. Приемане и зачитане на уникалността на всяко дете и ученик – индивидуалните потребности и възможности, личностните качества, знанията, уменията и интересите, на които образователната институция трябва да отговори по подходящ начин, така че детето или ученикът да развие максимално своя потенциал;

5. Равнопоставеност и недопускане на дискриминация при провеждане на предучилищното и училищното образование, гаранции за които са създадените условия за обучение на всички деца и ученици заедно, независимо от трудностите и различията, които може да възникнат в процеса на ученето и научаването и при участието им в дейността на детската градина или училището;

6. Системен и холистичен подход на организация и сътрудничество на образователните институции в областта на приобщаващото образование на всички равнища – управление и екипност, използване на приобщаващи педагогически практики, създаване на сигурна и подкрепяща среда, участие на родителите, мониторинг на процеса и на качеството на подкрепата за личностно развитие, както и на влиянието им върху обучението и постиженията на децата и учениците;

7. Сътрудничество между всички участници в процеса на приобщаващото образование – детската градина/училището, детето/ученика, семейството и общността;

8. Намаляване на влиянието на социалните неравенства върху ученето и върху участието на децата и учениците в дейността на детската градина или училището;

9. Нетърпимост към дискриминиращите нагласи и поведение и подготовка на децата и учениците за живот в приобщаващо общество;

10. Гъвкавост и динамичност на процеса на приобщаващото образование съобразно потребностите на децата и учениците и в зависимост от спецификата на обществения живот.

Законът за предучилищното и училищното образование въвежда осигуряването на условия за предоставяне на подкрепа за личностно развитие на децата - обща и допълнителна. Подкрепата за личностно развитие се предоставя на всяко дете и ученик, като осигурява подходяща физическа, психологическа и социална среда за развиване на способностите и уменията им и е в съответствие с индивидуалните им образователни потребности.

Основен принцип на ЗПУО е подкрепата за детето и ученика да се осъществява на ниво най-близко до мястото, където живее и учи.

Подкрепата за личностното развитие в системата на предучилищното и училищното образование, осъществявана от образователните институции – детски градини, училища, центрове за подкрепа на личностното развитие, специалистите обслужващи звена.

II. АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА ПОТРЕБНОСТИТЕ ОТ ПОДКРЕПА НА ЛИЧНОСТНОТОРАЗВИТИЕ

ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ОБЩИНАТА

Община Каспичан е разположена в централната част на Североизточна България. Тя е една от 10-те общини в област Шумен, на осмо място по територия и на шесто място по

население сред общините в областта. Селищната система на община Каспичан е добре изградена. В границитей самовключени 9 населени места - 2 града, между коитоадминистративниятцентър – град Каспичан, град Плевска и 7 села – Върбяне, Златна нива, Каспичан, Косово, Кюлевча, Марково и Могила.

НАСЕЛЕНИЕ – ДЕМОГРАФСКА ХАРАКТЕРИСТИКА

Текущата демографска ситуация в община Каспичан е аналогична на тази в страната и се характеризира с продължаващо намаляване и застаряване на населението във всички населени места.

Демографската характеристика на общината е резултат от продължителното действие на множество фактори и влияния: икономическата ситуация в страната, ускоряване на процесите на миграция и то предимно на млади хора и семейства в активна трудоспособна възраст и др.

Население към 31.12.2016 г.

Общини	Общо			В градовете			В селата		
	всичко	мъже	жени	всичко	мъже	жени	всичко	мъже	жени
Каспичан	7 550	3 714	3 836	3 686	1 790	1 896	3 864	1 924	1 940

ЖИВОРОДЕНИ ПРЕЗ 2016 Г. ПО ОБЩИНИ И ПОЛ(Брой)			
Общини	Живородени		
	общо	момчета	момичета
Каспичан	77	35	42

УМИРАНИЯ ПРЕЗ 2016 Г. ПО ОБЩИНИ И ПОЛ(Брой)			
Общини	2016		
	Общо	Мъже	Жени
Каспичан	154	91	63

НАСЕЛЕНИЕ ПОД, ВЪВ И НАДТРУДОСПОБНА ВЪЗРАСТ* КЪМ 31.12.2016 Г. ПО ОБЩИНИ			
Общини Възрастови категории	Общо		
	всичко	мъже	жени
Каспичан	*7 550*	*3 714*	*3 836*
Под трудоспособна възраст	*1 239*	*625*	*614*
В трудоспособна възраст	*4 366*	*2 358*	*2 008*
Над трудоспособна възраст	*1 945*	*731*	*1 214*

Структура на образователната система

През учебната 2016/2017 година образователната система в община Каспичан обхваща 6 детски градини, 4 училища (3 основни и 1 средно училище), 1 център за подкрепа на личностното развитие.

Със Заповеди на министъра на образованието и науката трите основни училища (1 в гр. Плиска, 1 в с. Каспичан и 1 в с. Марково) са преобразувани в обединени училища, считано от 15.09.2017г. С преобразуването на основните училища в обединени, ще се даде възможност на училищата да задържат учениците напускащи или отпадащи след завършване на основното си образование и ученици, които са с ниска склонност за пътуване в други населени места.

През учебната 2016/2017 година, по данни към 09.02.2017г. (Кампания 3) от националната информационна система за предучилищното и училищното образование (НЕИСПУО), в детските градини в Община Каспичан се отглеждат, възпитават и обучават 204 деца.

През учебната 2016/2017 година в училищата на територията на община Каспичан се обучават 645 ученици /по данни към 09.02.2017г. (Кампания 3) от националната информационна система за предучилищното и училищното образование (НЕИСПУО).

Системата на предучилищно и училищно образование на територията на Община Каспичан включва мрежа от детски градини, училища и център за подкрепа за личностното развитие, представени в следващата таблица. Наименованията и вида им, посочени в таблицата по-долу, съответстват на Раздел II „Видове институции" от ЗПУО.

Вид	Брой	Статут
Детски градини (ДГ):	6	общински
- в гр. Каспичан - в с. Каспичан - в гр. Плиска - в с. Златна нива - в с. Марково - в с. Косово	1 1 1 1 1 1	
Основни училища	3	общински
- в с. Каспичан - в гр. Плиска - в с. Марково	1 1 1	
Средни училища (СУ)	1	общински
- в гр. Каспичан	1	
Център за подкрепа за личностното развитие	1	общински
- в гр. Каспичан – (Център за работа с деца)	1	

Информация и анализ на данните за децата и учениците в системата на предучилищното и училищното образование

Предучилищно образование

Обучението и възпитанието на децата в предучилищна възраст през учебната 2016/2017 г. се осъществява в шест детски градини:

№		Брой детски градини	Брой групи	Брой деца в мелена група	Брой деца 2-4 г.	Брой деца 5-7 г.	Общ брой деца през учебната 2016/2017 г.	Брой персонал		
								Педаг.	**Непедаг.**	**Общ брой**
1.	ДГ „Снежанка" гр. Каспичан	1	5	19	50	30	99	9	9	18
2.	ДГ „Радост" с. Каспичан	1	1	0	13	7	20	2	2	4
3.	ДГ „Детелина" гр. Плиска	1	1	0	9	14	23	2	2	4
4.	ДГ „Ч шапчица" с.Златна нива	1	1	0	10	11	21	2	2	4
5.	ДГ „Ален мак" с. Марково	1	1	0	13	9	22	2	2	4
6.	ДГ „Ч.шапчица" с. Косово	1	1	0	14	5	19	2	2	4

Детските градини са на целодневна организация на задължителното предучилищно образование, разполагат с добра материално-техническа база, педагогически кадри и помощен персонал с опит и квалификация, оптимални условия за отглеждане, възпитание и обучение на децата.

В детските заведения се осигурява равен достъп на всички деца за качествено образование, гарантиран е достъпът до добра подготовка на всяко дете за постъпване в училище, създадени са условия за овладяване на книжовен български език в междуетническа среда. Осигуряват се адекватни възможности за интегрирано обучение на деца със специални образователни потребности.

Всички детски градини са общински и се помещават в специално построени сгради за отглеждане и възпитание на децата в предучилищна възраст. Разполагат с достатъчен сграден фонд, отговарящ на условията за цялостен, качествен и пълноценен процес на предучилищно образование. През годините, чрез реализиране на проекти и програми в Община Каспичан са направени подобрения, относно функционалността и естетичността на материалната база.

Финансирането на детските градини се осъществява от държавния и общинския бюджет.

Училищно образование

На територията на Община Каспичан през учебната 2016/2017 г. функционират 4 общински училища, 1 център за подкрепа за личностно развитие – ЦРД .

Общински училища – брой ученици и брой персонал

№	Населено място	Училища	Финан-сиране (общ./ дър-жавно)	Брой ученици										Брой персонал		Брой персонал общо
				Дневна форма на обучение	Вечерна форма на обучение	Задочна форма на обучение	Индивидуална форма на обучение	Самостоятелна форма на обучение	Дистанционна форма на обучение	Комбинирана форма на обучение	Обучение чрез работа	общо	със СОП	Педаг.	Непедаг.	
1	гр. Каспичан	СУ „Панайот Волов"	общинско	226	-	-	-	14	-	-	-	240	5	28	7.75	35.75
2	с. Каспичан	ОУ „Христо Ботев"	общинско	143	-	-	-	-	-	-	-	143	0	17	3	20
3	гр. Плиска	ОУ „Св. П. Хилендарски"	общинско	110	-	-	-	-	-	-	-	110	5	11.50	4	15.50
4	с. Марково	ОУ „Пенчо П. Славейков"	общинско	142	-	-	-	10	-	-	-	152	8	17	4.25	21.25

ЦПЛР - ЦРД

Наименование	Община	Брой групи	От тях временни- през уч година и през ваканциите	Брой ученици
ЦПЛР-ЦРД	Каспичан	32	8	411

Ученици в задължителна училищна възраст, отпаднали от образователната система в Община Каспичан

	Учебна 2015/2016 година			Учебна 2016/2017 г. - първи срок		
	Брой отпаднали ученици	**Клас**	**Причини**	**Брой отпаднали ученици**	**Клас**	**Причини**
Каспичан	1 1 4	7 8 9	Социални, семейни и здравословни причини	1	9	Социални и семейни причини
общо	*6*			*1*		

По данни на РУО-Шумен

Причините за отпадане от училище са многообразни и не се проявяват изолирано, а въздействат комплексно. Причините за отпадане на учениците са много, но като ключови се явяват засилената икономическа емиграция и безработица в областта. Родителите поверяват грижата за децата на по-възрастни роднини, които не са в състояние да упражняват необходимия родителски контрол. Една от водещите причини за напускане на образователната система е нежелание и липса на мотивация за по-високо образование.На второ място е липсата на подкрепа от страна на семейството и социалната среда, в която живее ученикът.

През последните години броят на отпадналите ученици в задължителна училищна възраст намалява. Това намаляване се дължи от една страна на миграционните процеси, а от друга на предприетите мерки от страна на училищните ръководства и педагогически колегии за обхват и задържане на учениците и работата с родителската общност.

Обща подкрепа за личностно развитие

Общата подкрепа на нивото на системата, обединява съществуващите видове образователна среда у нас – образователни институции, центрове за подкрепа за личностно развитие (ЦПЛР), вкл. центрове за специална образователна подкрепа, регионални центрове за подкрепа на процеса на приобщаващо образование (Ресурсен център), общежития други, чиято функция е допълнително да подпомагат вътрешната структура за разгръщане на диференцирани подходи за посрещане на разнообразието от образователни потребности.

На нивото на детската градина и училището, общата подкрепа свързва всички услуги, които представляват базисни грижи за физическото, психичното и социалното благополучие, мотивиращи и развиващи интересите дейности.

Общата подкрепа отговаря преди всичко на нуждата от превенция и навременно разпознаване на трудности в ученето при децата и учениците и на нуждата от разпознаване на дарбите на децата. Общата подкрепа включва и всички онези допълнителни дейности, които помагат на децата и учениците да се развиват и учат – дейности за мотивация, допълнително обучение, превенция на психичното здраве, превенция на насилието и тормоза, училищна политика за позитивна дисциплина, кариерно консултиране, здравна грижа, асистиране и други, които се изпълняват от помагащи и допълнителни специалисти в детската градина и в училището, както и от неспециализиран персонал.

Родителите заедно с учителите са най-сигурният ресурс за децата. Те са желан от училището партньор, защото са носители на важна информация и различна гледна точка за детето, а също така, защото за тях, както и за училището, е важно детето да се развива и да се чувства добре. Родителите могат да получат, но и да дадат информация и опит, с които да помогнат на учителите да опознаят по-добре детето. Необходимо е училището и детската градина да положат усилия да изградят връзката с родителите и постоянно да подкрепят тяхното участие като основен партньор.

Съгласно чл. 178, ал. 1 от ЗПУО, общата подкрепа за личностно развитие включва:

Форми и дейности	Осигурява се от:
1. екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти	Всички институции
2. допълнително обучение по учебни предмети при условията на ЗПУО	Само училища
3. допълнителни модули за деца, които не владеят български език	Само детски градини
4. допълнителни консултации по учебни предмети, които се провеждат извън редовните учебни часове	Само училища
5. консултации по учебни предмети	Само училища
6. кариерно ориентиране на учениците	Всички институции

7. занимания по интереси	Всички институции
8. библиотечно-информационно обслужване	Само училища
9. грижа за здравето	Всички институции
10. осигуряване на общежитие	Училища и общежития
11. поощряване с морални и материални награди	Всички институции
12. дейности по превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение	Всички институции
13. ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителните затруднения	Всички институции
14. логопедична работа	Всички институции

Общата подкрепа за личностно развитие се осигурява от постъпването на детето в детската градина съобразно индивидуалните му потребности е насочена към развиване на потенциала на всяко дете или ученик в детската градина или в училището.

Общата подкрепа за личностно развитие в детската градина, която е насочена към всички деца в групата и гарантира участието и изявата им в образователния процес и в дейността на детската градина, включва:

1. екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти;

2. занимания по интереси;

3. грижа за здравето въз основа на информация от родителя, представителя на детето или лицето, което полага грижи за детето, за здравословното състояние на детето и за проведени медицински изследвания и консултации и при взаимодействие с медицинския специалист в здравния кабинет в детската градина;

4. ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителните затруднения.

Общата подкрепа за личностно развитие в детската градина, която е насочена към превенцията на обучителните затруднения, се изразява във включване на отделни деца в дейности според техните потребности, като:

1. обучение чрез допълнителни модули за деца, които не владеят български език – дейността се извършава от учителите в групата в детската градина;

2. прилагане на програми за психомоторно, познавателно и езиково развитие, индивидуална и групова работа при установени езикови и/или емоционално-поведенчески, и/или сензорни затруднения – дейността се издържа от психолог, логопед или от друг педагогически специалист при необходимост - рехабилитатор на слуха и говора и др.

Общата подкрепа за личностно развитие в училището, която е насочена към всички деца в подготвителна група за задължително предучилищно образование и към всички ученици в класа, гарантира участието и изявата им в образователния процес и в дейността на училището и включва:

1. екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти;

2. кариерно ориентиране на учениците;

3. занимания по интереси;

4. библиотечно-информационно обслужване;

5. грижа за здравето въз основа на информация от родителя, представителя на детето или лицето, което полага грижи за детето, за здравословното състояние на детето и за проведени медицински изследвания и консултации и при взаимодействие с медицинския специалист в здравния кабинет в училището;

6. поощряване с морални и материални награди;

7. дейности за превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение;

8. дейности за превенция на обучителните затруднения, включително логопедична работа.

Общата подкрепа за личностно развитие в училището за целите на превенцията на обучителните затруднения се изразява във включване на отделни ученици в дейности, като:

1. допълнително обучение по учебни предмети с акцент върху обучението по български език, включително огрмотяване на ученици, за които българският език не е майчин;

2. консултации по учебни предмети и допълнителни консултации по учебни предмети, които се провеждат извън редовните учебни часове;

3. логопедична работа с учениците.

1.1. Екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти – чл.178, ал.1, т. 1 от ЗПУО.

Екипната работа между учителите и другите педагогически специалисти включва обсъждане на проблеми и обмяна на добри практики при работата им с едни и същи деца и ученици с цел повишаване ефективността на педагогическите подходи. Успешен екип на приобщаващото образование е този, в който всяко едно дете и всеки възрастен, имащ отношение към образователния процес, се чувства подкрепен, и ценен, и има възможност да развива своя потенциал.

Учителите, работещи в общинските детски градини, училища и обслужващи звена познават и използват в своята пряка работа различните видове обща подкрепа за личностно развитие, по смисъла на чл. 178, ал.1 от ЗПУО. Обсъждат дейностите, обменят информация и добри педагогически практики с цел подкрепа на всички учители за подобряване на работата им с децата в групата или с учениците в класа. Провеждат регулярни срещи, когато са за целите на превенцията, между малка група учители и други педагогически специалисти в детската градина, съответно между класния ръководител, учители и други педагогически специалисти в училището.

1.2. Допълнително обучение по учебни предмети чл.178, ал.1, т 2 от ЗПУО.

Подкрепата се осигурява само от училищата. Допълнителното обучение включва допълнителни часове по учебни предмети, които се провеждат извън редовните учебни часове.

1.3. Допълнителни модули за деца, които не владеят български език – чл.178, ал.1, т.3 от ЗПУО

Подкрепата се осигурява само от детските градини. В случая основен акцент е ранно оценяване на развитието на детето и на риска от обучителни затруднения, както определяне на необходимост от допълнителни модули за децата, които не владеят български език според индивидуалните потребности на всяко дете.

1.4. Консултации по учебни предмети и допълнителни консултации по учебни предмети, които се провеждат извън редовните учебни часове чл.178, ал.1, т. 4 и 5 от ЗПУО

Всички учители от общинските училища на територията на Община Каспичан провеждат допълнителни консултации по учебни предмети. Всички учители работещи в общинските училища на територията на община Каспичан имат необходимия опит и умения, в случай на необходимост да провеждат допълнителни консултации по учебни предмети за преодоляване на дефицити по отношение на учебното съдържание.

1.5. Кариерно ориентиране на учениците – по чл. 178, ал. 1, т. 6 на ЗПУО

Консултиране на учениците в училищното образование включва взаимнодопълващи се дейности за информиране, диагностика, консултиране, посредничество и преследяване с оглед подпомагане на учениците в техния самостоятелен и осъзнат избор на образование и/или професия и осъществяване на връзка между училището и пазара на труда (ЗПУО чл. 180).

В град Шумен функционира Център за кариерно ориентиране, който осъществява дейността си на територията на цялата Шуменска област .

Кариерните консултанти работят с ученици от I до XII клас от всички степени на образование и видове училища, като им се предоставят услуги по кариерно ориентиране в съответствие с конкретните им индивидуални потребности и етапи на кариерно развитие. Учениците от целевата група получават информация и консултация при прехода от една образователна степен към друга; при прехода от образование към заетост; когато са в риск да напуснат училище без завършена степен на основно или средно образование/без придобита степен на професионална квалификация. Организират се срещи, форуми, дискусии, тренинги и др.

1.6. Занимания по интереси - по чл. 178, ал. 1, т. 6 на ЗПУО

Занимания по интереси /чл. *181 от ЗПУО*/ се организират за развитие на способностите и на компетентностите на децата и учениците, за изява на дарбите им в областта на науките, технологиите, изкуствата, спорта, глобалното, гражданското и здравното образование, както и за придобиване на умения за лидерство. Занимания по интереси може да се провеждат чрез различни организационни педагогически форми - клуб, състав, отбор и други.

Училищна програма „Твоят час".

През учебната 2016/2017 година във всички училища на територията община Каспичан започна реализацията на проект BG05M2OP001-2.004-0004„Развитие на способностите на учениците и повишаване мотивацията им за учене чрез дейности, развиващи специфични знания, умения и компетентности" (Твоят час), финансиран по Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж", съфинансирана от Европейските структурни и инвестиционни фондове.

Основна цел на проекта е създаване на условия за повишаване на потенциала на учениците и възможностите им за успешно завършване на образование чрез допълване, развиване и надграждане на техните знания и умения, придобити в рамките на задължителната им подготовка в училище. Продължителността на проекта е до 31 октомври 2018 година.

Основните дейности по проекта, изпълнявани от училищата, са:

- разработване и изпълнение на училищна програма „Твоят час", включваща извънкласни дейности за преодоляване на обучителните затруднения на учениците и за развитие на способностите и интересите им;
- създаване на обществен мониторинг с участието на родители на учениците.

Училищната програма „Твоят час" се разработва за една учебна година и с нея училищата планират дейностите по проекта: за преодоляване на обучителни затруднения; по интереси; за работа с родители и близки на ученици, застрашени от отпадане; за организиране на изява на учениците, включени в извънкласните дейности; за участие в междуучилищни извънкласни дейности.

Център за подкрепа за личностно развитие

В центровете за подкрепа за личностно развитие (ЦПЛР) се осъществява обща подкрепа за личностно развитие на децата и учениците.

Общата подкрепа за личностно развитие се осъществява чрез:

1. включване на децата и учениците в организирани обучителни, творчески, възпитателни, спортни и спортно-туристически дейности на общинско, областно, национално и международно равнище, включително през ваканциите;
2. участие на децата и учениците в организирани групи за занимания по интереси в областта на науките, технологиите, изкуствата, спорта, глобалното, гражданското и здравното образование, както и за придобиване на умения за лидерство;
3. участие на децата и учениците в обществени, областни, национални и международни проекти, програми и форуми в областта на науките, технологиите, изкуствата и спорта, кариерното

ориентиране на учениците, превенцията на насилието и преодоляване на проблемното поведение, педагогическата и психологическата подкрепа, логопедичната работа;

4. поощряване на децата и учениците с морални и материални награди за високи постижения в областта на науките, технологиите, изкуствата и спорта, както и за особен принос към развитието на центъра за подкрепа за личностно развитие, който представляват:

Дейностите в центровете за подкрепа за личностно развитие, насочени към развитие на интересите, способностите, компетентностите и изявата на децата и учениците в областта на науките, технологиите, изкуствата и спорта, се провеждат като: индивидуална работа; работа в различни организационни педагогически форми; масови прояви и публични изяви. Групите за обучение могат да бъдат постоянно действащи, временно действащи през учебната година, временно действащи през ваканциите.

Този вид подкрепа е включена в основните дейности на представяният по-долу ЦПЛР - ЦРД:

Област	Профил	Дейност	Брой групи	Брой деца и ученици
Изкуства	Танцово изкуство	Школа Балет	2	41
	Театрално изкуство	Театрална група "Звездички"	1	16
	Музикално изкуство	Школа Акордеон	1	4
	Хуманитарно - обществен	Клуб "Приятели на Радио Китай	2	29
	Изобразително и приложно изкуство	Клуб „Живопис"	1	15
	Изобразително и приложно изкуство	Клуб „ Творчество без граници"	1	19
	Литературно творчество	Клуб "Художествено слово"	1	15
	Танцово изкуство	Мажоретен състав	1	15
	Танцово изкуство	Група „Танцова палитра"	1	13
Наука и технологии	Приложно-технически	Клуб „Опознавам българското народно творчество"	1	14
	Приложно-технически	Клуб "Малки сръчни ръчички"	1	14
	Приложно-технически	Школа „Ромски фолклор"	1	15
	Екология и опазване на околната среда	Кръжок „Екология"	1	17
	Хуманитарно-обществен	Клуб „Съхрани българското"	1	19

	Приложно-техническа	Кръжок „Домашен бит и техника"	1	15
	Хуманитарно-обществен	Кръжок „Краезнание"	1	15
	Природо-математически	Кръжок „Забавна Математика"	1	15
СПОРТ	Колективни спортове	Секция лека атлетика	1	15
		ВРЕМЕННИ ГРУПИ ПРЕЗ ЛЯТНАТА ВАКАНЦИЯ		
		ВРЕМЕННИ ГРУПИ ПРЕЗ УЧЕБНАТА ГОДИНА		64

1.7. Библиотечно-информационно обслужване - по чл. 178, ал. 1, т. 8 от ЗПУО

Библиотечно-информационното обслужване (*чл.182 от ЗПУО*) се осигурява чрез училищна библиотека и гарантира свободен достъп до информация на учениците от различни документални източници в библиотечния фонд и в глобалната мрежа с цел изграждане на навици за четене и компетентности за търсене и ползване на информация.

Във всички училища има оборудвани компютърни кабинети и осигурен постоянен достъп до интернет.

Във всички детски градини е осигурен постоянен достъп до интернет. За подобряване на качеството на предучилищното образование е необходимо въвеждането на съвременни ИКТ при работа с децата, чрез осигуряване на повече компютърни конфигурации със съответния софтуер, мултимедии и други средства.

1.8. Грижата здравето - по чл. 178, ал. 1, т. 9 от ЗПУО

Грижа за здравето се осигурява чрез гарантиране на достъп на децата и учениците до медицинско обслужване и програми за здравно образование и за здравословен начин на живот (ЗПУО чл. 183), в съответствие с държавният образователен стандарт за гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование.

Здравето на децата и учениците се наблюдава от медицински специалисти, работещи в здравните кабинети в детските градини и училища.

Медицинските специалисти от здравните кабинети на детските заведения и училищата осъществяват следните дейности:

- провеждане на профилактични дейности за предотвратяване или ограничаване на рисковите фактори в детските заведения и училищата;
- организиране и участие в регионални, национални и международни програми, свързани с профилактика и промоция на здравето на децата и учениците;
- организиране и провеждане на програми за здравно образование на децата и учениците;
- провеждане на кампании за промотиране на здравето, здравословния начин на живот и на здравословното хранене;
- участие в образователното и професионалното ориентиране на учениците при преминаване в по-горна степен на обучение;
- наблюдение на физическото развитие и определяне на физическата дееспособност на децата и учениците;
-участие в подготовката, подбора и провеждането на различните форми на отдих, туризъм и обучение на децата и учениците.

1.9. Поощряване с морални и материални награди - по чл. 178, ал. 1, т. 11 от ЗПУО

Децата и учениците се поощряват с морални и с материални награди за високи постижения в образователната дейност, в запомнящия по интереси и за приноса им към развитието на училищната общност при условия и по ред, определени с държавния образователен стандарт за приобщаващото образование;като награди могат да се учредяват от Министъра на образованието и науката, Началника на Регионалното управление на образованието - Шумен, Кмета на общината и Директора на институцията (ЗПУО чл. 184).

Този вид подкрепа и до сега се осигурява от училищните ръководства и от Община Каспичан. Общината стимулира и подкрепя морално и материално творческите изяви на даровити деца и ученици чрез проведени конкурси, спортни състезания, индивидуални награждавания за деца с високи постижения на областни и национални конкурси.

1.10. Дейности по превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение - по чл. 178, ал. 1, т. 12 от ЗПУО

Детските градини, училищата и центровете за подкрепа за личностно развитие са длъжни да осъществяват тези дейности по превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение, които са израз на общата воля и на координираните усилия на всички участници в образователния процес, като видовете и съдържанието им са подчинени на обща училищна политика и се разработват самостоятелно от училищната общност (ЗПУО чл. 185).

Дейностите за превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведениеимат за цел изграждане на позитивен организационен климат в училището, включително чрез психологическа подкрепа. Психологическата подкрепа е насочена към учениците, учителите, директора, заместник-директора (заместник-директорите) и родителите. Психологическата подкрепа се осъществява от психолог или педагогически съветник и включва:

1. създаване на условия за сътрудничество и ефективна комуникация между всички участници в образователния процес;

2. предоставяне на методическа помощ на учителите за превенция на насилието и за преодоляване на проблемното поведение на децата и учениците;

3. извършване на групова работа с ученици и/или кризисна интервенция;

4. работа със средата, в която е детето или ученикът - семейството, връстниците

Дейностите по превенция и интервенция се разработват въз основа на Механизма за противодействие на училищния тормоз между децата и учениците в училище и на алгоритъма за неговото прилагане, утвърден от министъра на образованието и науката.

За преодоляване на проблемното поведение на детето или ученика и за справяне със затрудненията му с приобщаването в образователния процес и в училищната среда, с участието му в дейността на институцията и с поведенческите му прояви се прилагат една или повече от следните дейности за въздействие върху вътрешната мотивация:

1. обсъждане между ученика и класния ръководител с цел изясняване на възникнал проблем и получаване на подкрепа за разрешаването му;

2. използване на посредник при решаване на конфликт в училище;

3. консултиране на детето или ученика с психолог;

4. консултиране на детето или ученика с педагогически съветник;

5. създаване на условия за включване на ученика в група за повишаване на социалните умения за общуване и за решаване на конфликти по ненасилствен начин;

6. насочване на детето или ученика към занимания, съобразени с неговите потребности;

7. индивидуална подкрепа за ученика от личност, която той уважава (наставничество);

8. участие на ученика в дейности в полза на паралелката или училището;

9. други дейности, определени в правилника за дейността на институцията

Дейности по превенция на агресията и преодоляване на проблемното поведение се реализират от училищни координиращи екипи, обособени в училищата на територията на общината.

Училищните координиращи екипи и училищните ръководства са в тясно сътрудничество с Местната комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни при община Каспичан.

МКБППМН реализира дейности по превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение сред ученици. Обществените възпитатели към комисията съдействат за реализиране на превантивната дейност - за предотвратяване и не допускане на нарушения от малолетни и непълнолетни, корекционно – възпитателна работа с деца, предразположени към противообществени прояви, живеещи в рискова семейна среда, превантивна работа с родители.

Във връзка с ранната превенция и работата в училищата на територията на Община Каспичан, са извършвани дейности, свързани с проблемите на асоциалните явления и проявите на агресия – срещи с ръководствата на училища, оказване на помощ на класните ръководители и педагогическите специалисти, сътрудничество с Детска педагогическа стая, органите на МВР, отдел „Закрила на детето".

Видовете противообществени прояви, извършени от малолетни и непълнолетни за 2016г. са: кражба от хранителен магазин, физическо насилие между непълнолетни, битови кражби и хулигански прояви.

Към Местната комисия за борба срещу противообществените прояви функционира Консултативен кабинет за социална превенция – диагностична, консултативна и превантивна, която цели да подпомогне общуването и взаимодействието между ученици, учители и родители чрез консултиране, информиране, провеждане на информационни семинари и социално-психологически тренинги, срещи, лекции, беседи, предоставяне на брошури, дипляни, видеопрезентационни материали.

Обществените възпитатели осъществяват контрол на наложените възпитателни мерки на децата по училища и превенция по отношение извършването на последващо противообществена проява.

1.11. Ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителните затруднения.- по чл. 178, ал. 1, т. 13 от ЗПУО

При работата с учениците институциите в системата на предучилищното и училищното образование основават дейността си на принципа на превенцията на обучителните трудности и ранното оценяване на риска от тях.

Ранното оценяване на потребностите от подкрепа за личностно развитие на децата се извършва в процеса на предучилищното образование от педагогическите специалисти в детската градина.

Ранното оценяване на потребностите от подкрепа за личностно развитие на децата в детската градина включва:

1. ранно оценяване на развитието на детето и на риска от обучителни затруднения - от учителите в групата в детската градина и/или от психолога, и/или от логопеда в детската градина;

2. определяне на необходимост от допълнителни модули за децата, които не владеят български език - от координиращия екип съвместно с учителите в групата в детската градина и/или по инициатива и писмено заявление до директора от родителя, представителя на детето или лицето, което полага грижи за детето;

3. определяне на необходимост от извършване на оценка от екип за подкрепа за личностно развитие на индивидуалните потребности за предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие на детето - от координиращия екип съвместно с учителите в групата в

детската градина и/или по инициатива и писмено заявление до директора от родителя, представителя на детето или лицето, което полага грижи за детето; при:

а) затруднения във физическото, познавателното, езиковото, социалното, сензорното, емоционалното, творческото развитие на детето спрямо децата от същата възрастова група;

б) наличие на рискови фактори и обстоятелства в средата на детето;

в) наличие на хронични заболявания, които възпрепятстват обучението, научаването и участието на детето в дейността на детската градина;

г) наличие на изявени силни страни на детето в областта на изкуствата и спорта, които се нуждаят от развитие и стимулиране.

1.12. Логопедична работа-по чл. 178, ал. 1, т. 14 от ЗПУО

Логопедичната работа като част от дейностите за целите на превенцията на обучителните затруднения се осъществяват от логопеди в детски градини, училища и центъра за подкрепа за личностно развитие, както и от логопеди от РЦППО, и включва:

1. превенция на комуникативните нарушения и на обучителни трудности - изследване на писмената реч; определяне на потребностите на децата и учениците от логопедична работа;

2. диагностика на комуникативните нарушения - диагностика при нарушения на говора; невропсихологична диагностика на входно и изходно равнище на деца от 3- до 6-годишна възраст и на ученици от начален, прогимназиален, първи и втори гимназиален етап; диагностика на езиковата компетентност на деца от 3- до 6-годишна възраст;

3. корекционно-терапевтична дейност при установени индикации за комуникативни нарушения - изготвяне на индивидуални програми за корекционно-терапевтична дейност за всички деца и ученици с комуникативни нарушения; осъществяване на ранно логопедично въздействие при деца на 3 - 4-годишна възраст с комплексни комуникативни нарушения и с риск от обучителни затруднения; провеждане на корекционно-терапевтична дейност с деца и ученици с комуникативни нарушения; групова работа с логопед при нарушения на артикулацията и при нарушения на темпа и ритъма на речта (заекване); индивидуална работа с логопед - при останалите комуникативни нарушения и обучителни трудности;

4. консултативна дейност с учители и родители/представители на децата/лица, които полагат грижи за децата с комуникативни нарушения - консултиране на учители за особеностите и потребностите на деца и ученици с комуникативни нарушения и предоставяне на методическа подкрепа при работата с деца и ученици с комуникативни нарушения; консултиране, подкрепа и мотивиране на родителите/представителите на децата/лицата, които полагат грижи за децата с комуникативни нарушения, за активно участие в логопедичния процес.

По данни на ръководителите на детските градини и училища има неотложна необходимост от специалисти логопеди, тъй като се увеличава броят на децата с логопедични проблеми.

Към месец март 2017г. в СУ „П. Волов" гр. Каспичан има осигурен един логопед от Регионалния център за подкрепа на приобщаващото образование – Шумен.

В ДГ „Ч. шапчица" с. Златна нива необходимостта от специалист логопед се обезпечава също от Регионалния център за подкрепа на приобщаващото образование – Шумен.

В другите училища и детски градини няма специалист логопед.

Допълнителна подкрепа за личностно развитие

Допълнителната подкрепа за личностно развитие по чл. 187 на ЗПУО е насочена към четири групи деца и ученици: със специални образователни потребности (СОП), в риск, с изявени дарби, с хронични заболявания.

Допълнителната подкрепа за личностно развитие включва:

1. работа с дете и ученик по конкретен случай;

2. психо-социална рехабилитация, рехабилитация на слуха и говора, зрителна рехабилитация, рехабилитация на комуникативните нарушения и при физически увреждания;

3. осигуряване на достъпна архитектурна, обща и специализирана подкрепяща среда, технически средства, специализирано оборудване, дидактически материали, методики и специалисти;

4. предоставяне на обучение по специалните учебни предмети за учениците със сензорни увреждания;

5. ресурсно подпомагане.

През учебната 2016/2017 година 22 ученика от община Каспичан са със СОП и са на ресурсно подпомагане. Ресурсното подпомагане на децата от СУ „П. Волов" гр. Каспичан, ОУ „П.П.Славейков" с. Марково, ДГ „Ален мак" с. Марково и ДГ „Ч. шапчици" с. Златна нива се осъществява от Регионалния център за подкрепа на приобщаващото образование – Шумен. Ресурсното подпомагане на децата от ОУ „Св. П. Хилендарски" гр. Плиска се осигурява от учител назначен на щатна бройка във училището.

В детските градини и училищата обучението на децата и учениците със специални образователни потребности се подпомага от ресурсен учител съобразно потребностите им. Броят на ресурсните учители се определя от броя на децата и учениците със СОП, от вида на подкрепата и от броя часове за ресурсно подпомагане.

ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ СЪС СОП В ОБЩИНА КАСПИЧАН

Община	Град/ Село	ДГ/ Училище	Общ брой	Диагноза									Вид на доп. подкрепа				
Каспичан	с. Марково	ДГ "Ален мак"	1	1									1				
	с. Марково	ОУ "Пейчо Славейков"	8	7					1				1				
	гр. Каспичан	СУ "Панайот Волов"	4	3					1				1		1		
	с. Плиска	ОУ "Св. Паисий Хилендарски"	6	5	1								1				
	с. Златна нива	ДГ "Чевгенето шапчици"	3	1			1			1			1		1	1	
		Общо	**22**	17	1		1		2	1			**5**		**2**	**1**	

ИНФОРМАЦИЯ ЗА СПЕЦИАЛИСТИТЕ, ОСЪЩЕСТВЯВАЩИ ДОПЪЛНИТЕЛНА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ СЪС СПЕЦИАЛНИ ОБРАЗОВАТЕЛНИ ПОТРЕБНОСТИ

Общини	ДГ	У-ща	Рес. уч	Осигурен от:			Д от о пе а	Осигурен от:			Пси хол ог	Осигурен от:			Рех аби лит ато р на слу х и тов ора	Осигурен от:			Учит ел на деца с нар. зрени е	Осигурен от:		
				ДГ/училище	регионален център	общината		ДГ/училище	регионален център	общината		ДГ/училище	регионален център	общината		ДГ/училище	регионален център	общината		ДГ/училище	регионален център	общината
Каспичан	2	3	4	1	3		1		1						1		1					

Брой на интегрираните деца и ученици със СОП в детски градини и училища по общини през последните три учебни години:

№	Община	Брой детски градини/ брой деца със СОП			Брой училища/ брой деца и ученици със СОП		
		2013/2014	2014/2015	2015/2016	2013/2014	2014/2015	2015/2016
1.	Каспичан	2 / 2	1 / 2	1 / 1	3 / 14	3 / 23	3 / 17

Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование (РЦППО) - Шумен

Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование – Шумен е държавно специализирано обслужващо звено, което осъществява дейности, свързани с провеждането на държавната политика за подкрепа на процеса на приобщаващото образование в областта, организационно и методическо подпомагане на детските градини и училищата по отношение на предоставянето на допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците със специални образователни потребности.

В центъра работят високо квалифицирани специалисти - 22 ресурсни учители, 3 логопеди, 3 психолози, 1 рехабилитатор на слуха и говора, 1 учител на деца със зрителни нарушения, доказали своя професионализъм, помагащи и опит в областта на приобщаващото образование.

Регионалният център реализира своята дейност чрез функционирането на два сектора:

Сектор 1: Оценка и насочване за допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците със специални образователни потребности чрез създаденият към него Регионален екип за подкрепа на личностно развитие на децата и учениците със специални образователни потребности.

Сектор 2 : Ресурсно подпомагане и прилагане на терапевтични програми на деца и ученици със специални образователни потребности.

Екип за подкрепа за личностно развитие в детската градина или в училището.

Допълнителната подкрепа за личностно развитие се предоставя въз основа на оценката на индивидуалните потребности, която се извършва от Екип за подкрепа за личностно развитие в детската градина или в училището. - по чл. 188, ал.1 от ЗПУО

Екипът за подкрепа за личностно развитие се създава със заповед на директора на детската градина или училището за определено дете или ученик. В състава на екипа задължително се

включва психолог или педагогически съветник, както и логопед. В екипа може да се включват и други специалисти, както и представители на органите за закрила на детето и на органите за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни. Екипът работи съвместно с родителите, а при необходимост и с регионалните центрове за подкрепа за процеса на приобщаващото образование.

Функции на Екипа за подкрепа за личностно развитие в детската градина или в училището:

- идентифицира силните страни на детето или ученика, затрудненията, свързани с развитието, обучението и поведението му, както и причините за тяхното възникване;
- извършва оценка на индивидуалните потребности на детето или ученика;
- изготвя и реализира план за подкрепа;
- извършва наблюдение и оценка за развитие на всеки конкретен случай;
- изпълнява и други функции, предвидени в държавния образователен стандарт за приобщаващото образование.

Регионални екипи за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците със специални образователни потребности.

Към регионалните центрове за подкрепа на процеса на приобщаващото образование се създават Регионални екипи за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците със специални образователни потребности. В състава на екипа влизат ресурсни учители, специални педагози, включително от центровете за специална образователна подкрепа, психолози, логопеди, рехабилитатор на слуха и говора, учител на деца със зрителни нарушения както и представител на Регионално управление на образованието - Шумен. Ръководител на екипа е представителят на Регионалното управление на образованието - Шумен.

Функции на Регионален екип за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците със специални образователни потребности:

- оценява потребностите от допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците със специални образователни потребности в детските градини и училищата и предлага на директора на регионалния център одобряването или неодобряването на допълнителната подкрепа;

-повторна оценка на индивидуалните потребности на децата и учениците със специални образователни потребности при несъгласие на родителя с оценката, направена от екипите за подкрепа на личностното развитие в детската градина/ училището, или с предложената допълнителна подкрепа;

- извършва оценка на индивидуалните потребности на децата и учениците със специални образователна потребности след заявление на родител за насочване за обучение в специално училище или център за специална образователна подкрепа;

- подпомага процеса на осигуряване на допълнителната подкрепа;

- предлага и организира при необходимост предоставянето на методическа подкрепа за работа с деца и ученици със специални образователни потребности на детските градини, училищата и центровете за подкрепа за личностно развитие;

- информира родителите за възможностите за продължаване на образованието или за придобиване на професионална квалификация на учениците със специални образователни потребности след VII и X клас;

- отлага по обективни причини от задължително обучение в I клас деца със специални образователни потребности, но за не повече от една учебна година.

Допълнителната подкрепа за личностно развитие според вида си е **краткосрочна или дългосрочна.**

Краткосрочна е подкрепата, която въз основа на оценката на индивидуалните потребности на детето или ученика се предоставя за определено време в процеса на предучилищното и училищното образование, като за деца или ученици със специални образователни потребности обхваща период от минимум една учебна година до максимум края на съответния етап от степента на образование;

Дългосрочна е подкрепата, която въз основа на оценката на индивидуалните потребности на детето или ученика обхваща повече от един етап от степента на образование, повече от една степен на образование или е за целия период на обучение на детето или ученика в детската градина или училището.

В Регионалния център се провеждат дейности за изграждане на положителни нагласи за осъществяване на приобщаващо образование, за повишаване на компетентностите на педагогическите специалисти за работа с деца със специални образователни потребности.

Регионалният център чрез създадения регионален екип за подкрепа за личностно развитие осъществява методическа подкрепа на екипите за подкрепа за личностно развитие в детските градини и училищата във връзка с изготвяне на оценка на индивидуалните потребности на дете или ученик, повишаване на компетентността на учителите, работещи с деца със специални образователни потребности в условията на приобщаващо образование, за тяхната роля и отговорност при предоставянето на обща и допълнителна подкрепа на децата и учениците, запознаване със спецификата при работата с различните групи деца и ученици със специални образователни потребности.

Регионалният център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование провежда въвеждащо и продължаващо обучение на всички помощник-учителя, работещи с деца и ученици със специални образователни потребности. Основната цел на обучението е подготовка на обучаемите за реализацията им в сферата на осигуряване на допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците със специални образователни потребности в системата на предучилищното и училищното образование. Запознаване с различните категории деца със специални образователни потребности, предоставянето на допълнителна подкрепа за личностното развитие на децата и учениците,организация на учебната среда в детските градини и училищата, техники за работа и използване на помощни средства и специализирани материали за работа с деца със специални образователни потребности.

Деца и ученици в риск

Деца в риск – това са деца, които се нуждаят от помощ и подкрепа за задоволяване на всички потребности при отглеждането им в семейна среда. В зависимост от риска за детето, те се разделят в следните направления :

- деца, живеещи в многодетни и социално слаби семейства, семейства с едно дете, лишени от родителски грижи, отглеждани в институции;
- деца, настанени при близки и роднини;
- деца с вид и степен на увреждане;
- деца, отпаднали или в риск от отпадане от училище;
- деца с агресивно поведение и /или жертва на насилие.

Данни от Дирекция „Социално подпомагане" – отдел „Закрила на детето"

Данните са за Община Нови пазар и Община Каспичан

2015 год.	2016 год.
Общ брой постъпили сигнали за деца в риск – 215 броя, от които:	Общ брой постъпили сигнали за деца в риск – 167 броя, отнокто:

За насилие над деца – 13	За насилие над деца - 20
Изведен риск и открити случаи по получените сигнали – за 79 деца	Изведен риск и открити случаи по получените сигнали – за 52 деца
Деца, настанени при близки и роднини за годината –6	Деца, настанени при близки и роднини за годината – 10
Деца, настанени в институции към 31.12.2015 г. – няма	Деца, настанени в институции към 31.12.2016 г.- няма
Деца, настанени в професионални приемни семейства за годината - 38	Деца, настанени в професионални приемни семейства за годината - 27
Деца, настанени в ЦНСТ без увреждания към 31.12.2015 г. - 10	Деца, настанени в ЦНСТ без увреждания към 31.12.2016 г. -10
Деца, настанени в КЦД към 31.12.2015 г. – няма	Деца, настанени в КЦД към 31.12.2016 г. – няма
Деца, настанени в ЦНСТ с увреждания към 31.12.2015 г. - 13	Деца, настанени в ЦНСТ с увреждания към 31.12.2016 г. - 13
Сигнали за непълнолетни майки, родили деца, непълнолетни бременни и съжителстващи на семейни начала- 16 бр.	Сигнали за непълнолетни майки, родилидеца, непълнолетни бременни и съжителстващи на семейни начала-25бр.

Настаняването на деца при роднини и близки е една от формите на споделена грижа в рамките на разширеното семейство и намира широко приложение през последните години.

Социални услуги за допълнителна подкрепана личностното развитие в община Каспичан.

Посочените-долу институции за социални услуги извършват дейности, близки до посочените в чл. 49, ал. 1, т. 3, 5 и 6 от ЗПУО – превантивна, диагностична, рехабилитационна, корекционна и ресоциализираща работа с деца и ученици, педагогическа и психологическа подкрепа, прилагане на програми за подкрепа и обучение за семействата на децата и учениците с увреждания. В тези общински институции работят специалисти, които могат да са полезни за предлагането на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в училищата и детските градини.

Данни за деца от специализиранинституции, на които се предоставят социални услуги в общността или социални услуги от резидентен тип

№	Вид социални услуги /дейност	Описание на дейността	Местоположение /адрес	Капацитет		Данни за включването в образованието				
					Брой настанени/ползващи социални услуги	У-ще/ ДГ	Брой деца/ ученици	Брой деца/ ученици невключени в образование	при чини	Видове и брой специалисти, ангажирани с обучението и възпитанието
1.	Център за настаняване от семеен тип за деца/младежи без увреждания	ЦНСТДМБУ „Спътник" е социална услуга от резидентен тип, която предоставя	Каспичан	15	15	Училище Детска градина	12 3	0 0	- -	Ръководител – 1 щ.бр.; Соц. работник – 1 щ. бр; Счетоводи

	„Слънце"	жизнена среда за пълноценното израстване и развитие на деца/младежи, лишени от родителска грижа, за които към момента на настаняване в него са изчерпани възможностите за връщане в биологичното семейство, настанявани при близки и роднини или приемно семейство				я				тел – 1 щ.бр.; Детегледач – 7 щ. бр. Готвач – ½ щ.бр.; Хигиенист – ½ щ.бр.; Огнар – ½ щ.бр.; Общ работник – ½ щ. бр.;
2.	Център за почасово предоставяне на услуги за социално включване и общността или в домашна среда	Подобряване качеството и разширяване възможностите за самостоятелен живот на хора с увреждания и хора над 65 година в невъзможност за самообслужване от община Каспичан. Целеви групи: - Хора с увреждания в техните семейства; - Хора над 65 години с ограничени или невъзможност за самообслужване; - Самотно живеещи тежко	Каспичан	-	200	Училище	2	0	-	Назначен персонал за предоставяне на услуги в домашна среда: -35 лица на длъжност „Личен асистент" – наети на непълно работно време; - 5 лица на длъжност „Домашен помощник" – наети на пълно работно време; - 5 лица на длъжност „Домашен помощник" – наети на непълно работно време. Персонал в Центъра: Ръководит

		билни лица; - Семейства на деца с увреждания.								за – ½ ш.бр.; Соц.работник – ¼ ш.бр.; Трудотерапевт – 6 часа; Рехабилитатор – 6 часа; Шофьор – ½ ш.бр. Специалистите по договор за услуга: -Психолог – 12 ч. месечно; - Медицинска сестра – 40 ч. месечно
3.	Център за социална рехабилитация и интеграция	- рехабилитационно, социално-правни консултации, изготвяне и осъществяване на индивидуални програми за социално включване на деца и възрастни с увреждания и деца и лица с различни видове увреждания - емоционално-поведенчески проблеми и личностно-поведенчески нарушения в развитието; - деца и лица с различни форми на зависимост	Каспичан Ул."Тодор Петков" №2	30	46	-	-	-	-	Ръководител – 1 Соц.работник – 1 Трудотерапевт – 1 Медицинска сестра – 1 Рехабилитатор – 1 Счетоводител – 0,5 Хигиенист – 0,5

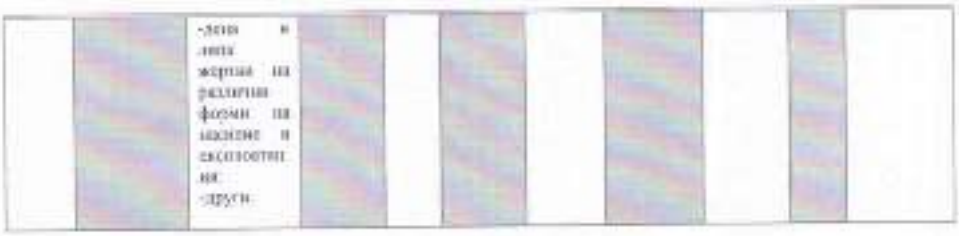

Институциите в системата на предучилищното и училищното образование предоставят условия за равен достъп до образование за децата и учениците и чрез осигуряване на достъпна архитектурна и физическа среда, достъпност на информацията и комуникацията, достъп до учебните програми и учебното съдържание, разумни улеснения, технически средства, специализирано оборудване и специализирана подкрепяща среда, дидактически материали, методики и специалисти.

Съгласно чл. 105 от Наредбата за приобщаващото образование: достъпната физическа среда включва осигуряване на подходящи условия, използване и прилагане на иновативни подходи и съвременни технологии за архитектурна и физическа достъпност, които в най-голяма степен да отговорят на потребностите на децата и учениците.Достъпът на физическата среда включва изисквания към врати, фойета, коридори, водещи линии, санитарни помещения, към парапети, предпазни решетки, тактилни символи, стълби, рампи, специални асансьори, подходящо осветление и маркировка.

Съгласно чл.106, ал.2 от Наредбата за приобщаващо образование достъпната архитектурна среда в институциите в системата на предучилищното и училищно образование трябва да е съобразена с елементите на сградите и съоръженията със специфични изисквания за различните видове увреждания – предвижване на дълги разстояния, по наклонени повърхности, с технически помощни средства, с водач, качване и слизане по стълби, натискане на бутони за хващане, обсег и достъпност, височина на погледа, както и средствата за сигнализация и информация среда.

Образователните институции на територията на Община Костинброд се помещават в сгради, които са специално построени за отглеждане, възпитание, социализация и обучение на децата и учениците и разполагат с достатъчен сграден фонд, отговарящ на условията за цялостен, качествен и пълноценен педагогически процес. През последните години, чрез реализиране на проекти и програми, са направени подобрения, свързани с функционалността на материалната база. Училищата на територията на общината разполагат с добра материална база, състояща се от класни стаи, кабинети по отделни дисциплини, компютърни кабинети и кабинети за ресурсно подпомагане. В образователни институции няма изградени рампи и подемни платформи за придвижване на деца и ученици с увреждания. Класните стаи и санитарните възли не са пригодени за ползване от деца и ученици с увреждания.

SWOT АНАЛИЗ

СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ
•наличие на определен стандарт за издръжка на дете и ученик; • създадени условия за удовлетворяване интереси, желания и потребности в свободното време на децата и учениците; • условия и мотивация за изява, участия в конкурси, олимпиади, състезания, празнични програми, изложби, открити	•нисък ЕРС за един ученик, който в рамките на една учебна година не се актуализира в съответствие с реалната пазарна икономика; •неблагоприятна демографска ситуация и миграционни процеси, поради икономически проблеми

занимания и др. за всяко дете и ученик; •наличие на гъвкава организация на формите и график на занимания, съобразно свободното време и интереси на участниците; •разкриване и развиване талантите и възможностите на учениците и доброто им представяне в конкурси, състезания и олимпиади •включване на учителите в различни форми на квалификация; •засилени мерки за контрол на отсъствията и успеха на учениците; •повишаване на квалификациите и професионалната компетентност на педагогическите специалисти; •реализиране на проекти, финансирани със средства по различните оперативни програми, за да се осигури допълнителен финансов ресурс и дългосрочно положително въздействие върху местната общност; •разработване и работа по индивидуални програми за работа с учениците със СОП и успешното им социализиране; •организиране на обучение на деца и ученици със СОП във всяка ДГ и училище.	• намаляване броя на децата, поради ниска раждаемост и миграционни процеси; • намаляване средствата, постъпващи в община Каспичан като първостепенен разпоредител на бюджет за финансиране на образователните институции, поради намаляващ брой ученици; •намаляване средствата, постъпващи в община Каспичан за обезпечаване на здравните кабинети към училищата и детските градини с медицински специалисти и лекарства; •ниска заинтересованост на родителите от потребностите на децата им и от необходимостта от подкрепа и мотивиране за образование; •ниска мотивация от страна на учениците за учене и развитие; •демотивация за учене от ниското заплащане на висококвалифициран труд при младите хора; •липса на мотивация сред учители, които не успяват бързо да се адаптират към новите реалности, липса на мотивация и сред учащите, които още не осъзнават образованието като ценност; •недостатъчно познаване на нормативната уредба от страна на част отпедагогическия персонал; •недостиг на мотивирани педагогически кадри с добра подготовка ипрофесионална квалификация; •нежелание, ниска мотивация от страна на персонала; •все още не се отчитат в достатъчна степен индивидуалните особености на всяко дете и насочването на конкретен специалист за неговата интеграция испециална подготовка; • голям обем подзаконови нормативни актове, без конкретни указания и процедури по прилагането им

	• не са разработени и въведени ДОС за физическата среда и информационното и библиотечно осигуряване и за финансиране на институциите др. • Недостатъчен финансов ресурс за повишаване на квалификацията на учителите, за оказване на обща и допълнителна подкрепа на учениците.
ВЪЗМОЖНОСТИ	ЗАПЛАХИ
•осигуряване на качествена образователна структура – институции на предучилищното обучение, общото, профилираното и професионалното образование; •ангажиране на родителите при изработване на стратегии и политики на образователните институции; •осигуряване на разнообразие от съвременни учебно-технически средства за реализиране на образователно-възпитателния процес; •предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие на деца със специални образователни потребности, с изявени дарби, в риск от социално изключване, отговаряща на новите предизвикателства; •разработванена Общинскастратегия и програмазаподкрепазаличностноразвитиен адецата и учениците от община Каспичан	•предпочитания за миграция в по-големи икономически центрове в страната и в чужбина; • трайна тенденция на обучение в маломерни паралелки в определени населени места; • оптимизация на училищната мрежа и освобождаване на педагогическите специалисти; •намаляване на броя на учениците; •извършване на оптимизация в системата на предучилищното и училищното образование; •недобро отношение на обществото към образованието и училището като цяло; •недостатъчно средства за осъвременяване на всички институции в системата на предучилищното и училищното образование; •Увеличаване на относителния дял на децата в неравностойно социално положение, поради ниския социално икономически статус на населението; •Ранни бракове сред населението от ромската етническа общност.

ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА

Ключовите предизвикателства в периода на първата Общинска стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в Община Каспичан са свързани с прехода към нова философия и организация на грижата за индивидуалните потребности на всяко дете и ученик, изразени в нова нормативна уредба. Успешното прилагане в практиката на духа, организацията и процедурите, изисквани от *Закона за предучилищното и училищнообразование* и *Наредбата за приобщаващото образование* поставят следните предизвикателства:

Нормативните промени изискват преобразуване на институции, дава се възможност за възникване на нови институции, променят се задачите на съществуващите институции, променят се взаимоотношенията между институциите. Тези многопосочни промени следва да се осъществят по начин, който осигурява непрекъснатост на грижата за децата и учениците и институциите да получат необходимата подкрепа в преходния период.

Новите задачи на институциите и на педагогическите специалисти изискват нови компетентности, нов поглед на педагогическите специалисти върху собствената им работа. В училищата и детските градини са необходими и нови специалисти, с които ще се разшири и кръгът на участниците в екипната работа, която е основен подход в приобщаващото образование.

Реформата в предучилищното и училищно образование е свързана и с промени във финансирането на дейностите за обща и допълнителна подкрепа на децата и учениците.

Осъществяването на ценностите и на организацията на приобщаващото образованиеизисква просветеност на родителската общност, чувствителност на обществото към проблемите на децата и учениците, разбиране за отговорностите на всички и за необходимата толерантност и търпимост.

III. Стратегически и оперативни цели

СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ:

Осигуряване на обща и допълнителна подкрепа за личностното развитие на всяко дете и ученик в община Каспичан, съобразно неговите потребности. Изграждане и развитие на системата за предоставяне на обща и допълнителна подкрепа на децата и учениците от община Каспичан. Утвърждаване на приобщаващото образование като част от процеса на модернизация на българската образователна система.

ОПЕРАТИВНИ ЦЕЛИ:

1. Осигуряване на подходяща физическа, психологическа и социална среда за учене и развитие на способностите и уменията на децата и учениците в съответствие с индивидуалните образователни потребности.

2. Повишаване капацитета на човешките ресурси за осигуряване потребностите на всички деца и ученици.

3. Организационно развитие на институциите в системата на предучилищното и училищно образование за ефективно интегриране на целите, принципите, подходите и процедурите на новата нормативна уредба за приобщаващо образование.

4. Подобряване на материалните условия и достъпност на средата за обучение на деца и ученици със специални образователни потребности в институциите в системата на предучилищното и училищно образование.

5. Подобряване на взаимодействието между участниците в образователния процес (деца и ученици, педагогически специалисти и родители) и между институциите за осигуряване на най-добрия интерес на детето и ученика.

6. Подобряване на сътрудничеството с НПО и гражданското общество за осигуряване на обществената информираност и съпричастност към целите на приобщаващото образование

МЕРКИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА СТРАТЕГИЧЕСКАТА И ОПЕРАТИВНИТЕ ЦЕЛИ

ОПЕРАТИВНА ЦЕЛ 1.

Осигуряване на подходяща физическа, психологическа и социална среда за учене и развитие на способностите и уменията на децата и учениците в съответствие с индивидуалните образователни потребности.

Мярка 1.1.*Оценяване на индивидуалните потребности на децата и учениците и определяне на необходимостта от обща или допълнителна подкрепа чрез:*

1.1.1. Изграждане на добре функционираща система за предучилищно и училищно образование за обезпечаване на общата и допълнителната подкрепа за личностно развитие, която се осигурява там, където са детето и ученикът – в детските градини и в училищата.

1.1.2.Определяне на координиращ екип в детските градини и в училищата в началото на всяка учебна година.

1.1.3. Осигуряване на обща подкрепа за личностно развитие в детската градина и училището чрез екипна работа на учителите и другите педагогически специалисти, включваща и превенцията на обучителните затруднения.

1.1.4.Ранно оценяване от педагогическите специалисти в детската градина на потребностите от подкрепа за личностно развитие на децата от 3 години до 3 години и 6 месеца: ранно оценяване (скрининг) на развитието на детето и на риска от обучителни трудности, определяне на необходимостта от допълнителни модули по български език за децата, които не владеят български език и идентифициране на нуждата от оценка на потребностите за допълнителна подкрепа.

1.1.5.Извършване на оценка на риска от обучителни затруднения на децата на 5 и 6 годишна възраст в рамките на установяването на готовността на детето за училище, като се отчита физическото, познавателното, езиковото, социалното и емоционалното му развитие и ранно оценяване чрез скрининг за определяне на риск от възникване на обучителни затруднения на децата от предучилищна възраст.

1.1.6. Прецизиране на степента и вида на увреждане на конкретно дете, определяне на достатъчния брой часове за ресурсно подпомагане и на необходимата работа с други специалисти като психолог, логопед, рехабилитатор и др.

Мярка 1.2. *Осигуряване на обща подкрепа на децата и учениците в образователните институции.*

1.2.1.Организиране на консултации и допълнително обучение на учениците по съответните учебни предмети, идентифицирани като затрудняващи ученика.

1.2.2. Осигуряване на допълнително обучение по български език за деца и ученици, за които българският език не е майчин.

1.2.3.Осигуряване на логопедична подкрепа като превенция на последващи обучителни затруднения.

1.2.4. Оказване на педагогическа и психологическа подкрепа за преодоляване на трудностите в обучението, процеса на учене и комуникацията в учебна среда, включително осъществяване на взаимодействие с родителите.

1.2.5. Прецизиране на степента и вида на увреждане на конкретно дете, определяне на достатъчен брой часове за ресурсно подпомагане и за работа с други специалисти като психолог, логопед, рехабилитатор и др.

1.2.6.Обновяване на библиотечния фонд в училищата и детските градини.

1.2.7. Създаване на условия за по-широко използване на възможностите на компютърните технологии за интерактивно обучение.

1.2.8.Обновяване на учебно-техническото оборудване в детските градини и училищата.

1.2.9. Осигуряване на достъп на децата и учениците до медицинско обслужване и програми за здравно образование и здравословен начин на живот.

1.2.10. Организиране занимания по интереси в детските градини, училищата и центровете за подкрепа за личностно развитие чрез различни организационни педагогически форми – клуб, състав, ансамбъл, секция, отбор, хор, школа, извън дейностите, планирани в ПИГ в училищата.

1.2.11. Включване на децата и учениците в организирани обучителни, творчески, възпитателни, културни, спортни и туристически дейности през ваканциите.

Мярка 1.3. ***Осигуряване на допълнителна подкрепа на децата и учениците в образователните институции.***

1.3.1. Създаване на екип за подкрепа за личностно развитие в детската градина или в училището за допълнителната подкрепа, въз основа на извършената оценка на индивидуалните потребности.

1.3.2. Взаимодействие между екипите за подкрепа за личностно развитие (ЕПЛР) в детските градини и училищата с регионалния екип за подкрепа за личностно развитие (РЕПЛР) в РЦПППО, във връзка с одобряването или не на оценките на ЕПЛР или извършване на оценка в образователни институции, които нямат експертен капацитет за създаването на пълни екипи.

1.3.3. Разработване на индивидуален учебен план и индивидуални учебни програми за допълнителна подкрепа за осигуряване на условия за децата и учениците със специални образователни потребности и за учениците с изявени дарби.

1.3.4.Прилагане и използване на разнообразни методи, техники и стратегии за преподаване, обучение, възпитание, учене и мотивиране на децата и учениците със СОП.

1.3.5. Прилагане на ефективни подходи и педагогически и психологически техники за работа с деца и ученици с разстройства на речта, дефицит на внимание, нарушена концентрация на вниманието и хиперактивност, с аутизъм.

1.3.6. Поведенчески интервенции за деца с хиперактивно поведение и системи за поведенческо управление.

1.3.7. Прилагане на арт-терапия и арт-педагогика за деца и ученици със СОП.

1.3.8. Осигуряване на необходимите рехабилитации на децата и учениците със СОП– психо-социална, на слуха и говора, зрителна, на комуникативните нарушения, кинезитерапия.

1.3.9. Осигуряване на възможности за продължаване на обучението на учениците със СОП след VII клас, в т. ч. и професионална подготовка.

Мярка 1.4. ***Планиране и реализиране на дейности за превенция на тормоза и насилието, както и дейности за мотивация, реакция и преодоляване на проблемно поведение и нарушения на дисциплината от деца и ученици в образователните институции.***

1.4.1. Изготвяне съвместно с учениците на правила за поведението им в паралелката или групата.

1.4.2. Разглеждане на теми от глобалното, гражданското, здравното и интеркултурното образование в часа на класа, в занаманията по интереси и във факултативните часове.

1.4.3.Планиране и реализиране от образователните институции на ефективни дейности за партньорство с родителите.

1.4.4.Планиране и реализиране на дейности за развитие на компетентностите на всички членове на институционалната общност и запознаване с различните форми на насилие и с техники за преодоляването им.

1.4.5.Планиране и реализиране от образователните институции на дейности по превенция и интервенция въз основа на Механизма за противодействие на училищния тормоз между децата и учениците в училище.

1.4.6. Провеждане на превантивни кампании срещу агресията и тормоза в образователните институции в община Каспичан.

1.4.7. Използване на общинските спортни бази за организиране на спортни дейности на ниво населено място и община, утвърждаване на принципите на честната игра и ненасилие.

1.4.8. Запознаване с и прилагане на нови подходи за справяне с гневните изблици и напрежението, решаване на възникналите проблеми и конфликтните ситуации без провокиране на ново напрежение, проучване и установяване какво се крие зад проблемното поведение на децата и учениците.

1.4.9. Формиране у децата и учениците на умения за общуване чрез използване на игрови методи и техники.

1.4.10. Формиране на ключови компетентности у децата и учениците за личностно развитие чрез обучение по емоционална и социална компетентност, умения за ефективно управление на емоциите, за саморефлексия и разбиране на другия, развитие на характера и позитивността.

1.4.11. Прилагане в образователните институции на ефективни форми и методи за комуникация между училището и семейството.

1.4.12. Използване на методите на арт-терапията за деца и ученици с проблемно поведение и техните родители.

1.4.13. Въвеждане в образователните институции на практиката за използване на посредник при решаване на конфликти в училище като начин за въздействие върху вътрешната мотивация на децата и учениците.

1.4.14. Обобщаване и анализ на данни на общинско ниво за наложените санкции на учениците по класове и видовете санкции за съответната учебна година, както и реализирани мерки.

1.4.15.Информираност на родителите относно изискванията на Наредбата за приобщаващото образование за отсъствията на учениците от учебни занятия и ролята на родителите в процедурите по налагане на санкции, както и за правата и задълженията им при работа на екипа за подпомагане на детето и ученика.

1.4.16.Подобряване на институционалния капацитет за проверки по жалби и сигнали, свързани с агресия и посегателство на и между деца и ученици.

1.4.17.Образователните институции определят и утвърждават спазването на споделени правила, процедури, традиции и колективни ценности.

1.4.18. Реализиране на форми на посредничество, решаване на конфликти, превенция на агресията, въвеждане на практиката на ученици-наставници за превенция на конфликти, отпадане от училище и др., организиране на обучения на връстници от връстници съгласно чл. 17, ал. 1, т. 6, 9 и 10 от *Наредба № 13 за гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование*.

Мярка 1.5. ***Осигуряване на допълнителна подкрепа на децата и учениците с хронични заболявания в образователните институции.***

1.5.1.Проучване и оценка на индивидуалните потребности и способности на децата и учениците с хронични заболявания.

1.5.2.Осигуряване при необходимост на съответните грижи за социализация и равен достъп до качествено образование на децата и учениците с хронични заболявания.

1.5.3. Осигуряване при необходимост на специализиран персонал за предоставяне на качествена допълнителна подкрепа за децата и учениците с хронични заболявания.

1.5.4. Осигуряване при необходимост на обучение на персонала в образователните институции, в които се обучават и възпитават деца и ученици с хронични заболявания, нуждаещи се от допълнителна подкрепа.

Мярка 1.6. ***Осигуряване на допълнителна подкрепа на децата и учениците в риск и от уязвими общности.***

1.6.1.Гарантиране на равни шансове на всички деца от уязвими общности за ранно детско развитие.

1.6.2. Осигуряване на подкрепа за ранното детско развитие в семейна и общностна среда.

1.6.3.Стимулиране посещаемостта в детски градини.

1.6.4.Осигуряване на достатъчна ранна подготовка за училище.

1.6.5.Обхващане и превенция на отпадането от училище на деца и ученици от уязвими общности.

1.6.6. Прилагане на разнообразни форми и програми за работа с деца с трудности и дефицити в обучението и отпаднали от училище с цел тяхната реинтеграция.

1.6.7.Стимулиране на младежи и родители от уязвими етнически малцинства за средно и висше образование.

1.6.8. Повишаване обхвата на допълнителната подкрепа за децата и учениците в риск чрез:

1.6.8.1. Осигуряване на необходимите специалисти за предоставяне на качествена допълнителна подкрепа на деца и ученици в риск в детските градини и училищата от община Каспичан.

1.6.8.2. Осигуряване на обучения на екипите за подкрепа за личностно развитие, предоставящи допълнителна подкрепа за деца и ученици в риск.

1.6.8.3. Подобряване на партньорството между институциите от системата на предучилищното и училищното образование и доставчиците на социални услуги в общността за предоставяне на качествена допълнителна подкрепа за деца в риск.

Мярка 1.7. ***Осигуряване на възможности за разнообразна личностна изява на всички деца и ученици като средство за мотивиране и позитивна самооценка, в т.ч. и ученици със СОП.***

1.7.1. Организиране на училищно ниво и общинско ниво на спортни празници и състезания.

1.7.2.Организиране на училищно и общинско ниво на тържества с участието на деца и ученици от всички училища и детски градини на територията на община Каспичан.

1.7.3. Участие на деца и ученици в изяви на читалищата по населени места.

1.7.4. Дейности с активното участието на ученици-доброволци.

1.7.5. Организиране на публични изяви на групите за извънкласни дейности по проекта BG05M2OP001-2.004-0004 – Твоят час-фаза 1.

1.7.6. Отбелязване на Международния ден на хората с увреждания чрез различни изяви.

1.7.7. Участие на ученици в конкурси, организирани на територията на община Каспичан и област Шумен.

Мярка 1.8. ***Дейности на образователните институции общините за подкрепа на дарбите и талантите на децата и учениците. Прилагане на системи за награждаване и поощрения на училищно и общинско ниво.***

1.8.1. Дейности по обща подкрепа за личностно развитие в Център за подкрепа за личностно развитие на територията на Община Каспичан.

1.8.2.Насърчаване на творческите заложби и потребности на деца с изявени дарби и подкрепа на талантливите деца чрез Програма на мерките за закрила на деца с изявени дарби.

1.8.3. Прилагане на система за поощрения и награди от образователните институции за изявени ученици на училищно, общинско, областно и национално ниво.

1.8.4. Прилагане на гъвкави форми за работа с даровити деца и ученици в ЦПЛР.

1.8.5. Организиране на летни занимания по интереси за деца от 8 до 18 години - временно действащи групи през ваканциите в ЦПЛР.

1.8.6. Осигуряване на допълнителна подкрепа за личностно развитие на деца и ученици с изявени дарби:

1.8.6.1. Осигуряване на възможности за работа с дете или ученик с изявени дарби по конкретен случай и за допълнителна индивидуална работа за развитие и надграждане на изявените дарби.

1.8.6.2. Осигуряване на възможности за поетапно подобряване физическа среда, обзавеждане, оборудване, материали и консумативи.

1.8.6.3. Осигуряване на квалифицирани специалисти за допълнителна подкрепа в съответната област – науки, технологии, изкуства, спорт.

1.8.6.4. Осигуряване на възможности за участие в различни национални и международни изяви – състезания, конкурси, олимпиади, фестивали, концерти, спектакли, изложби и други.

1.8.6.5. Дейности по подготовка и провеждане на училищни, общински и областни и национални кръгове на олимпиади и състезания.

1.8.6.6. Осигуряване на възможности за индивидуална подготовка.

1.8.6.7.Разработване на индивидуален учебен план и индивидуални учебни програми за допълнителна подкрепа за осигуряване на условия за децата и учениците с изявени дарби.

1.8.7. Учредяване на морални и материални награди за децата и учениците на училищно и общинско ниво при:

- постигнати изключителни успехи в учебната дейност и за върхови постижения и класиране на призови места при реализирането на изследователски проекти в конкретни предметни области, на творчески проекти или на проекти, свързани с иновации в образованието;
- класиране на призови места и получаване на отличия за значими постижения в национални и международни състезания, олимпиади, конкурси, фестивали и други форуми за изява на способностите в областта на науките, технологиите, изкуствата и спорта;
- прояви на гражданска доблест и участие в доброволчески или благотворителни инициативи или при участие в дейности и значими прояви за приобщаване на децата и учениците към непреходните национално значими идеали и ценности, както и за утвърждаване на европейските ценности и сближаването на европейските народи.

Мярка 1.9. ***Намаляване на дела на преждевременно напусналите образователната система и реинтеграция.***

1.9.1. Прилагане на нормативната уредба за оценяване на индивидуалните потребности от допълнителна подкрепа на деца в риск, като се извършва оценка на рисковите фактори за развитието и защитните фактори в ситуацията на детето или ученика и неговата среда, и се създава план за краткосрочна допълнителна подкрепа. Водене на Регистър на децата и учениците в риск.

1.9.2. Проучване по населени места в община Каспичан на необхванатите в училище ученици от социално слаби и ромски семейства.

1.9.3.Подобряване на обмена на данни и координацията и сътрудничеството между институциите по конкретни случаи на напускане на образователната система, и по обхвата на учениците, подлежащи на задължително обучение.

1.9.4. Събиране и обобщаване на информация на общинско ниво на процесите по напускане и реинтегриране на ученици в образователната система. Анализ на причините за преждевременно напускане на образователната система в края на учебен срок и края на учебна година.

1.9.5. Разширяване на обхвата и ефективността на целодневната организация на учебния ден.

1.9.6. Осигуряване на допълнителна подкрепа на деца в риск чрез оценка на рисковите фактори, планиране и реализиране на мерки за предотвратяване на отпадането.

1.9.7. Взаимодействие между детската градина и училището чрез общи инициативи за по-плавен преход от детската градина към училището.

1.9.8. Мерки за подкрепа на детето и ученика в прехода към училище и между образователните етапи и степени.

1.9.9. Използване на възможностите на медиатори за разяснителни кампании против ранните бракове в ромските общности.

1.9.10. Реинтегриране на ученици в образователната система в други форми на обучение, съгласно ЗПУО.

1.9.11. Инициативи на ниво училище и община с участието на ученици в благотворителни и доброволчески дейности.

Мярка 1.10. ***Познаване от страна на общината и образователните институции и използване на възможностите на Наредба № 13 за гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование.***

1.10.1. Разширяване на възможностите за включване на децата и младите хора във форми за съвременно здравно образование с цел изграждане на знания, умения и нагласи, необходими през целия живот.

1.10.2. Разширяване на въвеждането на гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование във всички части на учебния план и начини и форми посочени в глава трета на *Наредба № 13 за гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование*, вкл. и в предучилищното образование.

1.10.3. Определяне на политики и програми на училищата и детските градини по гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование съгласно чл. 15 от *Наредба № 13 за гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование* в съответствие с целите и ценностите на приобщаващото образование като:

- гарантиране на правото на всяко дете и ученик на достъп до детска градина или училище, най-близо до неговото местоживеене, и на правото му на качествено образование;

- прилагане на диференцирани педагогически подходи в съответствие с интересите и стимулиращи мотивацията на детето и ученика, съобразени с възрастовите и социалните промени в живота му и адаптирани към способността му да прилага усвоените компетентности на практика;

- равнопоставеност и недопускане на дискриминация при провеждане на предучилищното и училищното образование, гаранции за които са създадените условия за обучение на всички деца и ученици заедно, независимо от трудностите и различията, които може да възникват при ученето и научаването и при участието им в дейността на детската градина или училището;

- намаляване на влиянието на социалните неравенства върху ученето и върху участието на децата и учениците в дейността на детската градина или училището.

ОПЕРАТИВНА ЦЕЛ 2.

Повишаване капацитета на човешките ресурси за осигуряване потребностите на всички деца и ученици

Мярка 2.1. ***Осигуряване на специалисти в училищата и детските градини и общинските институции за предоставяне на обща и допълнителна подкрепа на децата и учениците.***

2.1.1. Осигуряване на правоспособни, мотивирани и квалифицирани учители и специалисти – педагогически съветници, логопеди, психолози и ресурсни учители в детските градини и училищата.

2.1.2. Разширяване на психологическото обслужване на потребностите на децата и учениците и на обхвата на училища и детски градини, в които с децата и учениците работят педагогически съветници и психолози.

2.1.3. Предоставяне на методическа подкрепа на учителите - членове на екипите за подкрепа на личностно развитие в детските градини и училищата от специалистите на Регионален център за подкрепа на приобщаващото образование-Шумен.

2.1.4. Взаимодействие между образователните институции и общините за съвместно ангажиране на специалисти от общинските социални заведения.

2.1.5. Осигуряване на ресурсни учители за краткосрочна и дългосрочна допълнителна подкрепа на децата и учениците със специални образователни потребности по начините, определени от нормативната уредба – назначени в училището и в детската градина, от ЦПЛР на общината или от РЦППО.

2.1.6. Въвеждане на практиката за назначаване на помощник на учителя при повече от 3 деца или ученици със СОП в групата/паралелката;

2.1.7. Използване на професионалните компетенции на специалистите, работещи в социалните услуги делегирани от държавата дейности в подкрепа на децата със СОП и с рисково поведение.

Мярка 2.2. ***Повишаване квалификацията на педагогическите специалисти за придобиване и усъвършенстване на компетентностите за идентифициране на потребностите от обща и допълнителна подкрепа.***

2.2.1. Предоставяне на информация за възможности за квалификация на педагогическите специалисти, свързани с приобщаващото образование;

2.2.2. Обучение за използване на утвърдени от Министерството на образованието и науката методики за оценяване (Методика за оценка на образователните потребности на децата и учениците, Методика за функционална оценка и работа с деца с умствена изостаналост и аутистичен спектър на развитие, Методика за оценка на индивидуалните потребности на деца и ученици с множество увреждания), методики за вербално и невербално оценяване - ПЕКС (PECS) система, МАКАТОН, комуникация „ръка в ръка", Метода „Тадома", Метода „С-МАР", както и други методики, стандартизирани инструменти - Тест „Бине-Терман", Тест на Уексльр.

2.2.3. Провеждане на обучения на училищно, общинско и на областно ниво /от РУО/ за учители, педагогически съветници и други специалисти, които работят с деца и ученици със СОП.

2.2.4. Осигуряване на методическа подкрепа и обучение на педагогическите специалисти от детските градини за ранно разпознаване на риска от обучителни затруднения.

2.2.5. Обмен на добри практики и споделяне на опит на ниво училище, община, област.

2.2.6. Осигуряване на обучителни възможности за членовете на ЕПЛР в училищата и детските градини да прилагат нормативно предписаните методики на оценяване и дейности по оценка на индивидуалните потребности в детето и ученика.

2.2.7. Участие в регионални и национално бучения на педагогически специалисти, извън ЕПЛР, за разпознаване на потребността от обща или допълнителна подкрепа и за ефективна екипна работа за предоставянето на личностна подкрепа.

2.2.8. Обучение на класни ръководители за ефективно изпълнение на специфичните допълнителни професионални задължения..

2.2.9. Предоставяне на институциите и на педагогическите специалисти на информация за квалификационни възможности.

2.2.10. Изготвяне на програма за квалификация на педагогически специалисти, работещи с деца и ученици със СОП от РЦППО - Шумен

Мярка 2.3. ***Осигуряване на методическа подкрепа на екипите за подкрепа за личностно развитие в училищата и детските градини, както и на координиращите екипи в училищата и детските градини.***

2.3.1. Използване на рамка за оценка на индивидуалните потребности от обща подкрепа за личностно развитие на дете/ученик, разработена и утвърдена към държавния образователен стандарт за приобщаващото образование – Шумен и експерти от РУО – Шумен.

2.3.2. Предоставяне на рамка за оценка на индивидуалните потребности от допълнителна подкрепа за личностно развитие на дете/ученик.

2.3.3. Подкрепа на учителите за диференцирането на подходи за обучение, които дават различни възможности за групиране на потребностите на учениците и насочване на общата и допълнителната подкрепа в най-голямо съответствие с тях.

2.3.4. Обучение на педагогическите специалисти в детските градини за извършване на ранно оценяване (скрининг) на развитието на детето и на риска от обучителни затруднения.

2.3.5. Наблюдение и методическа подкрепа от страна на РЦППО на ранното оценяване.

2.3.6. Консултиране по конкретни казуси от експерти от РУО – Шумен и РЦППО – Шумен.

Мярка 2.4. ***Сътрудничество между педагогическите специалисти и обмен на добри практики.***

2.4.1. Организиране на форуми за споделяне на опит и добри практики от педагогическите специалисти – на училищно, общинско и областно ниво.

2.4.2. Провеждане на кръгла маса с преподавателите по БЕЛ на тема *„Обучението по български език в контекста на езиковата ситуация в община Каспичан"*.

2.4.3. Провеждане на дискусионен форум на тема *„Добри практики за осигуряване на допълнителната подкрепа за личностно развитие на децата и учениците"*.

2.4.4. Организиране представянето на опита на неправителствени организации в прилагането на терапевтични методи и подходи към деца със СОП.

ОПЕРАТИВНА ЦЕЛ 3.

Организационно развитие на институциите в системата на предучилищното и училищно образование за ефективно интегриране на целите, принципите, подходите и процедурите на новата нормативна уредба за приобщаващо образование.

Мярка 3.1. ***Развитие на капацитета на училищата и детските градини за успешно прилагане на новата нормативна уредба.***

3.1.1. В изпълнение на *Наредба за приобщаващото образование* детските градини и училищата включват в годишните си планове дейности, срокове и отговорници за предоставяне на подкрепа за личностно развитие и изготвят обобщен доклад за състоянието на процеса на приобщаващото образование.

3.1.2. В изпълнение на *Наредба за приобщаващото образование* директорите на детските градини и училищата определят координиращ екип в институцията в началото на всяка учебна година. Ролята на координиращият екип е да организира и координира процеса на осигуряване на общата и допълнителната подкрепа за личностно развитие на децата и дейността на екипите за подкрепа за личностно развитие.

3.1.3. Прилагане на изискванията на Наредба № 6 за усвояването на на български книжовен език.

Мярка 3.4. ***Развитие на общински Център за подкрепа за личностно развитие - Център за работа с деца (ЦПЛР-ЦРД).***

3.4.1. Проучване на възможността, необходимостта и обхвата от разкриване на дейности за допълнителна подкрепа към съществуващия център.

3.4.2. Делегиране на допълнителни услуги на вече съществуващия център.

ОПЕРАТИВНА ЦЕЛ 4.

Подобряване на материалните условия и достъпност на средата за обучение на деца и ученици със специални образователни потребности в институциите в системата на предучилищното и училищно образование

Мярка 4.1. ***Подобряване на достъпността на архитектурната среда в образователните институции като част от осигуряването на подкрепяща среда.***

4.1.1. Изграждане на съоръжения за достъпност на входовете на училищата и детските градини – рампи, асансьори и др.

4.1.2. Изграждане и адаптиране на детски площадки и съоръжения за игра в училищата и детските градини за деца с увреждания.

4.1.3. Изграждане на адаптирани санитарни възли в детските градини, училищата и обслужващите звена за децата със специални образователни потребности.

Мярка 4.2. ***Подобряване на достъпната физическа среда в образователните институции като начин за предоставяне на равен достъп до образование на децата и учениците, чрез изпълнение на нормативно определените елементи на физическата достъпност.***

Мярка 4.3. ***Подобряване на специализираната подкрепяща среда в образователните институции.***

4.3.1. Създаване и оборудване на кабинет за ресурсно подпомагане във всяко училище и детска градина, в които има деца със СОП и периодично обновяване на ресурсните кабинети с дидактични материали.

4.3.2. Осигуряване на подходящи помещения за кабинети за рехабилитация на слуха и говора, за логопедични кабинети, за ресурсни кабинети и специализирани кабинети при установена необходимост.

4.3.3. Осигуряване на достъп за обслужване на деца и ученици с увреждания в останалите помещения (библиотеки, административни кабинети и други).

4.3.4. Организиране при необходимост на работни и игрови кътове за индивидуална работа или за работа на пода, както и кътове за почивка в класната стая или в стаята на групата.

4.3.5. Реализиране на проекти по Националните програми на МОН, насочени към осигуряване на съвременна образователна среда, достъпност и сигурност на средата.

Мярка 4.4. ***Организиране на необходимите разумни улеснения за участие на учениците със СОП в национални външни оценявания и държавни зрелостни изпити.***

ОПЕРАТИВНА ЦЕЛ 5.

Подобряване на взаимодействието между участниците в образователния процес (деца и ученици, педагогически специалисти и родители) и между институциите за осигуряване на най-добрия интерес на детето и ученика.

Мярка 5.1. ***Взаимодействие с родителите.***

5.1.1. Повишаване информираността на родителската общност за функциите на психолога, логопеда, рехабилитатора на слуха и говора при осъществяване на психо-социалната рехабилитация и рехабилитацията на комуникативните нарушения.

5.1.2. Информиране на родителите за възможностите и насочване на учениците със специални образователни потребности след VII и X клас за продължаване на образованието или за придобиване на професионална квалификация от Регионален екип за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците със специални образователни потребности към Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование.

5.1.3. Своевременно информиране на родителите на деца в риск от отпадане от образователната система и предприемане на мерки, консултиране със специалист и др.

5.1.4. Приобщаване на родителите към училищната общност чрез включването им в дейности на ниво училище.

5.1.5. Създаване на „Училище за родители" в образователните институции, обучаващи деца и ученици със СОП, с цел консултиране, разяснителни кампании и обмяна на опит.

Мярка 5.2. ***Развитие на ефективни форми за работа с родителите на деца и ученици с обучителни трудности и със специални образователни потребности.***

5.2.1. Осигуряване на подкрепяща среда за семействата и близките на децата със СОП-консултиране с психолози, логопеди, социални работници, треньори др.

5.2.2. Привличане и използване ресурса на родителите за обогатяване на възможностите за въздействие, социализация и развитие – включване в екипи, извънкласни форми и групи, интелектуален, финансов, емоционален ресурс и т.н.

Мярка 5.3. ***Работа с родителите на деца и ученици с изявени дарби.***

5.3.1. Консултиране на родителите на деца с изявени дарби и насочване към специалисти за развитие на детето.

5.3.2. Разяснителни и информационни кампании за предлаганите услуги за деца с изявени дарби, специалисти в различните сфери на развитие и общински програми и мерки за стимулиране на деца с изявени дарби.

Мярка 5.4. ***Подобряване на координацията и сътрудничеството между институции по отношение на работата с децата в риск и деца, жертви на насилие:***

5.4.1. Прилагане на *Координационния механизъм за взаимодействие при работа в случаи на деца, жертви на насилие или в риск от насилие и за взаимодействие при кризисна интервенция.*

5.4.2. Прилагане на *Механизма за противодействие на училищния тормоз между децата и учениците в училище.*

5.4.3. Съвместни дейности на институциите в системата на предучилищното и училищното образование с ОЗД, МВР и Местните комисии за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни (МКБППМН) в подкрепа на деца с рисково поведение и жертви на насилие (периодични срещи, планове за действие, годишни анализи).

5.4.4. Образователни програми и кампании в детските градини и училище в рамките на МКБППМН за превенция на рисково поведение (агресия; насилие; отклоняващо се и рисково поведение на деца и ученици)

5.4.5. Провеждане на съвместни кампании с РЗИ срещу зависимостите.

Мярка 5.5. ***Взаимодействия между участниците в образованието и институциите по отношение на отпадането от училище и обединяване на усилията за връщане в образованието на отпаднали ученици.***

5.5.1. Ангажиране с конкретни мерки на обществените съвети, ученическите съвети, ученици и родители – доброволци в дейности, насочени към приобщаването на ученици в риск, ученици в неравностойно положение и подпомагането им да намерят и заемат своето място в училищния живот и в обществото.

5.5.2.Развитие на целодневна организация на учебния процес, като инструмент за превенция на отпадане от училище, за осигуряване на специализирана помощ при подготовката, за развиване на таланти и удовлетворяване на потребности и интереси.

5.5.3. Сътрудничество с библиотеките, мерки за повишаване на грамотността в полза на предотвратяване на обучителните трудности и отпадане.

Мярка 5.6. ***Междуинституционално сътрудничество и координация.***

5.6.1. Повишаване ефективността на комуникацията между детски градини, училища, Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващо образование, РУО, общини и всички останали участници в процеса на образование.

ОПЕРАТИВНА ЦЕЛ 6.

Подобряване на сътрудничеството с НПО и гражданското общество за осигуряване на обществената информираност и съпричастност към целите на приобщаващото образование.

Мярка 6.1. ***Дейности, насочени към местната общественост, за преодоляване на непознаването и предразсъдъците, за повишаване на информираността и чувствителността към децата и учениците със специални образователни потребности.***

6.1.1. Провеждане на разяснителни кампании, чрез които да се даде ясната за начина, по който протича процеса на приобщаване, неговият смисъл и ефект за всички деца. В основата на кампаниите да стои идеята, че всяко дете със специални нужди има реалните възможности да води един пълноценен и сравнително независим живот, стига да бъде подкрепено своевременно и да му бъде предоставена тази възможност.

6.1.2. Организиране на срещи с родителите в детските градини и училищата на територията на общината. Целта на срещите е родителите на деца без специални образователни потребности да разберат, че децата с увреждания не представляват опасност за останалите деца и ученици, че всички деца могат да учат и че няма „необучаеми" деца.

6.1.3. Работа с родителските общности за преодоляване на негативни стереотипи и дискриминационни нагласи спрямо различните етноси и децата с увреждания.

6.1.4. Промяна на нагласите в училищата и детските градини, в които да възприемат индивидуалните различия между децата като източник на богатство и разнообразие, а не като проблем.

6.1.5. Организиране на благотворителни акции в подкрепа на децата в неравностойно положение.

IV. СИСТЕМА ЗА ОЦЕНКА. ИНДИКАТОРИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ

С оглед измерване напредъка по изпълнението на настоящата Общинска стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в Община Каспичан (2017-2019 г.) е изградена система от индикатори към всяка специфична цел във всяко приоритетно направление.

За изпълнение на Общинската стратегия, ежегодно до 30 април, Общинският съвет, по предложение на Кмета на Община Каспичан и след съгласуване с Регионалното управление на

образованието, приема годишен план за изпълнение на дейностите за подкрепа на личностно развитие.

Мониторинг на индикаторите и събиране на информация за тях ще се извършва в края на двугодишния период на Стратегията. Събиране на информация за изпълнените дейности и постигнатите индикатори по изпълнение на целите на Общинската стратегия, започва три месеца преди да изтече срокът на стратегията.

Мониторингът и оценката на изпълнението на Общинската стратегия за подкрепа за личностно развитие ще бъде осъществен от група за мониторинг и оценка. Тя ще бъде сформирана със заповед на Кмета на община Каспичан в края на периода.

Постигането на приоритетите и мерките на областната стратегия за подкрепа на личностното развитие ще се следи чрез следните индикатори:

- Брой преобразувани институции;
- Брой детски градини и училища, които самостоятелно организират и обезпечават ресурсното подпомагане на децата и учениците;
- Брой деца/ученици със СОП, на които е предоставена допълнителна подкрепа;
- Брой педагогически специалисти, участвали в обучения за развитие на професионалните компетенции за предоставяне на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие;
- Брой институции с подобрение на материалната база – нови елементи, достъпна архитектура, разкрити кабинети и др.;
- Брой детски градини и училища, в които работят педагогически съветници, психолози, логопеди и др. специалисти;
- Брой дейности в училищата и детските градини за ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителните затруднения;
- Брой педагогически и психологически консултации за преодоляване на трудности в обучението, процеса на учене и комуникацията в учебна среда, включително брой срещи с родители;
- Брой училища и детски градини с подобрено информационно и библиотечно обслужване;
- Брой училища с обновени компютърни кабинети и учебно-техническото оборудване;
- Брой инициативи в областта на здравното образование и здравословен начин на живот;
- Брой училища и детски градини с организирани занимания по интереси и брой включени деца;
- Брой деца и ученици включени в обучителни, творчески, възпитателни, спортни и туристически дейности през ваканциите;
- Брой реализирани проекти;
- Брой разработени индивидуални учебни планове и индивидуални учебни програми за ученици със СОП;
- Брой училища с изградени сензорни помещения и внедряване на компютърни програми за работа с ученици със СОП и от аутистичен спектър;
- Брой училища и детски градини с новоизградена достъпна архитектурна и физическа среда;
- Брой случаи, в които е имало прилагане на Координационния механизъм за взаимодействие при работа в случаи на деца, жертви на насилие или в риск от насилие и за взаимодействие при кризисна интервенция;
- Брой награди – 1,2,3 място на общински, областни, национални и международни конкурси, олимпиади, състезания, турнири и др.;
- Брой отпуснати стипендии и еднократно финансово и материално стимулиране;
- Брой проведени кампании и дейности по превенция употребата на наркотични вещества;

- Брой инициативи в областта на науката, изкуствата и спорта на ниво детска градина/училище, община, област;
- Брой обучения и занимания за деца и ученици, свързани с гражданското и здравното образование, доброволчество, придобиване на умения за лидерство и др.
- Брой индивидуални консултации за подобряване на мотивацията на учениците за учене и професионална реализация;
- Брой дискусии с ученици и родители по теми, свързани с избора на образование, професия и работа;
- Брой тренинги с ученици за формиране на умения за вземане на решения и търсене на работа;
- Брой проведени обучения, ориентирани към работата в подкрепа за личностното развитие на децата и учениците;
- Брой проведени форуми в областта на подкрепата за личностното развитие на децата и учениците – на общинско и областно ниво.

V. ФИНАНСОВ РЕСУРС

Основните източници на финансиране:
- Общински бюджети;
- Делегирани бюджети на училищата;
- Държавен бюджет, чрез определения единен разходен стандарт;
- Бюджети на Министерство на образованието и науката, Министерство на културата, Министерство на здравеопазването, Министерство на младежта и спорта;
- Фондове на ЕС – Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж", Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси" и други;
- Частно финансиране, дарения.

VI. ПОПУЛЯРИЗИРАНЕ НА СТРАТЕГИЯТА

За да се осигури ефективност на дейностите за отразяване на степента на активност на заинтересованите страни, в Интернет страницата на Община Каспичан, ще се публикува информация, отразяваща изпълнението на стратегията.

VII. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Включването на подкрепата за личностно развитие като нов компонент в закона отваря пътя за трансформация на образователната среда и за организиране на всички нейни елементи, обединяване на ресурсите, изграждане на позитивен психологически климат на приемане на различията, емоционално благополучие и успех на всеки.

Подкрепата извежда на преден план динамичният аспект на обучителните отношения между ученика и учителя и отношенията между учениците, учителите, родителите, специалистите и другия персонал, при който всеки един участва в процеса на разкриване и развитие на индивидуалния потенциал и приобщаване.

Успехът на този процес е гарантиран, ако всички институции имащи отношение към обучението и възпитанието на децата работят заедно и всяка от тях спазва стриктно

нормативните документи. Успехът на този процес минава през преместване центъра на приобщаващото образование в детската градина и в училище, през овластяване на образователните институции и на тяхното лидерство, през превръщането на детската градина и училището в общност от професионалисти, които имат и знанията и уменията как да бъдат полезни на децата, които работят в отношения на доверие, в екип, с участието на родителите и най-вече с участието на самите деца.

Качественото образование предполага непрекъснато надграждане на знания и умения с оглед максимално развитие на потенциала на всяко дете и възможност за пълноценна социална реализация. От една страна, образованието трябва да позволи да се развие заложеното у всяко дете. То трябва да насърчава проявяването и максималното развитие на способностите на детето, както в процеса на обучение (натрупване на знания и формиране на умения), така и в процеса на възпитание (развитие на личността). От друга страна, системата на предучилищното и училищното образование трябва да създава условия за добра социална реализация, както в професионален, така и в личностен план. Детето трябва да може да реализира в максимална степен своите житейски планове, като зачита правилата и не нарушава правото на другите да реализират своите житейски планове.

Равният достъп до качествено образование означава осигуряване на достъп на всички деца до съизмеримо по качество образование. За целта трябва да се осигури възможността децата и учениците да посещават училища и детски градини със съвременна материално-техническа база и с квалифицирани учители, където те да получават образование, съответстващо на потребностите на съвременния живот.

В периода на изпълнение, стратегията остава отворен документ за изменения и допълнения.

Настоящата Общинска стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в община Каспичан /2017-2019/ е разработена съгласно Заповед № 300 / 26.06.2017г. на Кмета на Община Каспичан.